

1965**Lê Thanh Nghị, 'Report on Meetings with Party Leaders of Eight Socialist Countries'****Citation:**

"Lê Thanh Nghị, 'Report on Meetings with Party Leaders of Eight Socialist Countries'", 1965, Wilson Center Digital Archive, 8058 - "Báo cáo của Phó Thủ tướng Lê Thanh Nghị về việc gặp các đồng chí lãnh đạo của Đảng và Nhà nước 8 nước xã hội chủ nghĩa năm 1965," Phủ Thủ tướng, Vietnam National Archives Center 3 (Hanoi). Obtained by Pierre Asselin and translated by Merle Pribbenow.

<https://digitalarchive.wilsoncenter.org/document/134601>

Summary:

North Vietnamese Deputy Prime Minister and Politburo member Le Thanh Nghi recounts his discussions with socialist leaders in the summer of 1965, just as the war in the south was heating up.

Credits:

This document was made possible with support from MacArthur Foundation

Original Language:

Vietnamese

Contents:

Original Scan

Translation - English

24 báo
 (Như trước dự tính là đánh máy chính thức) Bản sao
 01

Báo cáo về kết quả của phiên họp thứ 8

Trong kỳ đàm phán lần này, đến từng nước, chúng tôi đều chú trọng thực hiện việc thông báo nội bộ với các đồng chí lãnh đạo Đảng và Nhà nước về tình hình cuộc đấu tranh của nhân dân Việt-nam chống đế quốc Mỹ xâm lược, về nhận định và chủ trương của Trung ương Đảng ta. Chúng tôi đã nói rõ: về âm mưu của đế quốc Mỹ, về cuộc đấu tranh thắng lợi của ta, về quyết tâm chiến lược của chúng ta kiên quyết đánh bại đế quốc Mỹ, bảo vệ miền Bắc, giải phóng miền Nam, tiến tới thực hiện hoà bình thống nhất nước nhà; nói rõ về quyết tâm của chúng ta vượt mọi khó khăn gian khổ để giành thắng lợi hoàn toàn, nói rõ về thế tất thắng của chúng ta. Chúng tôi cũng nhấn mạnh để Liên-xô và các nước xã hội chủ nghĩa Đông Âu rõ: nếu Việt-nam không kiên quyết đánh bại ý chí xâm lược của đế quốc Mỹ, thì chúng sẽ hung hãn, được đảng chân lân đẳng đầu, tiến hành leo thang xâm lược và gây chiến đối với một số nước anh em khác, ngay cả đối với các nước ở Đông Âu. Chúng tôi đã trình bày kỹ để các nước anh em thông cảm là không phải chúng ta hiếu chiến, chúng ta quá cứng nhắc máy móc, mà chính là chúng ta nhận thức rõ ràng và sâu sắc nhiệm vụ cách mạng thiêng liêng nhất của dân tộc ta, đồng thời cũng là nhiệm vụ quốc tế nặng nề và vẻ vang của ta.

Nhìn chung, trong tất cả các nước xã hội chủ nghĩa (Trung quốc, Liên Xô, Ba lan, Đức, Hungary, Tiệp Khắc, Triều Tiên) mà chúng tôi đến thăm và thông báo tình hình, các đồng chí lãnh đạo Đảng và Nhà nước đều tỏ ^{ra} nhất trí với nhận định tình hình, ~~chủ trương~~ và phân tích của chúng ta, nhất trí với lập trường, ~~về~~ chủ trương của Trung ương Đảng ta; tuyên bố tích cực ủng hộ và giúp đỡ chúng ta về chính trị, tinh thần và mọi mặt về vật chất; tuyên bố kiên quyết đứng về phía ^{Việt nam} chúng ta để chống đế quốc Mỹ; tin tưởng vào thắng lợi của cuộc đấu tranh chống Mỹ của nhân dân ta.

Đi vào cụ thể ^ở từng nước, có một số ý kiến phát biểu của các đồng chí lãnh đạo Đảng và Nhà nước cần được chú ý như sau :

Chỉ? Thuần
 túy chúng
 biến pháp
 quân sự,

Xô, Ba lan,
 Đức, Hungary,
 Tiệp Khắc,
 Triều Tiên)
 mà chúng
 tôi

Trung quốc :

Y kiến của đ/c Lưu-Chiêu-Kỳ :

1/ Hành động đấu tranh cách mạng của Việt-nam chống Mỹ là biểu hiện cụ thể của tinh thần quốc tế vô sản vĩ đại.

2/ Về yêu cầu viện trợ của Việt-nam, trên nguyên tắc ~~thì~~ Trung quốc nhất trí, không có vấn đề mắc mưu. ^{đúng} ~~đó~~ một số mặt hàng viện trợ (như ô-tô vận tải, máy móc thi công, sắt thép, thuốc nổ TNT...) Trung quốc sản xuất chưa nhiều, vẫn còn phải mua của nước ngoài, thì Việt-nam nên xin viện trợ không hoàn lại của Liên-xô và các nước Đông Âu; ~~xin~~ ^{nhìn} viện trợ lúc này thì họ dễ cho. Cũng có khả năng là Liên-xô và các nước Đông Âu viện trợ ít, thì Việt-nam cứ vay nợ, sau này không trả cũng chẳng sao. Hiện nay, các đồng chí Triều-tiên vẫn chưa trả nợ Liên-xô, mà chẳng hề gì.

Những thứ ~~mu~~ ^{mu} Việt-nam yêu cầu viện trợ, Liên-xô và các nước Đông Âu không cho, thì Trung quốc sẽ tìm mọi cách giúp đỡ Việt-nam, dù ~~nhưng~~ Trung quốc còn thiếu thốn.

3/ Về vấn đề xây dựng các công trình, ở Trung quốc đã hoàn xây dựng mới, hoàn mở rộng, hoàn xây dựng xí nghiệp lớn ở các thành phố loại 1 và loại 2, ở các tỉnh vùng duyên hải và tuyến 1. Các công trình lớn chỉ xây dựng ở các tỉnh thuộc tuyến lớn thứ 3. Trong mỗi tỉnh đều chọn những khu rừng núi, coi đó là tuyến thứ 3 nhỏ, xây dựng cả công binh xưởng ở đó.

4/ Trung quốc ~~thành~~ đã tích cực chuẩn bị đánh khi chiến tranh nổ ra, để chủ động đối phó có hiệu quả trong mọi tình hình xấu nhất. Chúng ta nên sắp xếp kế hoạch để ứng phó ^{thích} ~~phản~~ tình hình xấu nhất, để phòng địch oanh tạc lớn. Các đồng chí Việt-nam nên xây dựng một số xí nghiệp, một số hạng mục nhằm phục vụ yêu cầu của chiến tranh; còn hạng mục phục vụ thời bình thì không nên làm nhiều. Nên xây dựng ở vùng rừng núi, xây dựng nhỏ, phân tán, kín đáo.

Bản sao
TTLTQG III

- 3 -

Sau khi nghe tôi trình bày thêm về phương hướng, chủ trương chuyển hướng kinh tế, chuyển hướng công nghiệp, đồng chí Lưu-Thiếu-Kỳ nói rõ là nhất trí với ta, nhưng đề nghị thêm là xây dựng nên chủ ý có mức độ, quy mô vừa phải.

Y kiến của đ/c Chu Ân-Lai (chủ trương ta ta Liên Xô và Đông Âu hỗ trợ)

1/ Viện trợ của Trung quốc giúp Việt-nam kỳ này có trọng điểm là dùng vào phục vụ chiến tranh, đánh thắng đế quốc Mỹ. Có một số vật tư và thiết bị không thể hoàn thành viện trợ trong năm 1965 - 1966. *

2/ Điều cần đặc biệt quan tâm là vấn đề vận tải. Hàng chưa tới tay Việt-nam, mà còn nằm ở Băng-tường hoặc một nơi nào khác của Trung quốc, thì coi như là Việt-nam chưa nhận được Viện trợ. Chuyên chở đường sắt, đường bộ, đường thủy là nhiệm vụ rất gay go của cả 2 nước, chúng ta phải cùng nhau cố gắng thực hiện.

Đề nghị các đồng chí Việt-nam hỏi Liên-xô và ^{các nước} Đông Âu sau này cho biết rõ khối lượng hàng hoá viện trợ Việt-nam, nặng bao nhiêu tấn để chúng ta tính toán và thu xếp việc vận tải.

Hiện nay, ~~Tiêu~~ Ba-lan có ý dè dặt, sợ sệt Mỹ trong vấn đề vận chuyển đường biển, lại có ý ~~làm~~ cho Mỹ kiểm soát tàu biển. Trung quốc đang đấu tranh mạnh về vấn đề này.

Sau này nếu chiến tranh mở rộng và ác liệt hơn nữa, Trung quốc sẽ căn cứ khả năng của mình mà hết sức giúp đỡ Việt-nam thêm.

3/ Về sự kiện chính trị vừa qua ở An-giê-ri, thông báo thêm để các đồng chí Việt-nam rõ : Những nước ngoài, nhất là những nước ở châu Phi ngạc nhiên, không hiểu tại sao Ben Ben-la bị lật đổ, nhưng nhân dân An-giê-ri thì không ngạc nhiên chút nào. Qua tình hình chúng tôi nắm được và qua việc ~~khảo sát thêm~~ dò hỏi thêm Nát-xe và A-me (Cộng hoà A rập thống nhất), thì nguyên nhân chủ

yêu Ben Ben-la bị lật đổ là do không coi trọng sự hy sinh của quân đội và nhân dân An-giê-ri, định ruộng rẫy và gặt bỏ những cán bộ kháng chiến cũ, chỉ chăm lo nịnh nọt nước ngoài. Cán bộ kháng chiến rất bất mãn với Ben Ben-la. Danh sách của Hội đồng cách mạng và của Chính phủ An-giê-ri hiện nay gồm 9 hầu hết là những người đã tham gia kháng chiến.

Trung quốc và Việt-nam đã từng trải qua đấu tranh chống Nhật, chống Pháp, chống Mỹ thì dễ hiểu tình hình này.

~~h~~ Chúng tôi rất cảm động và ~~khâm~~ khâm phục khi thấy Đảng và nhân dân Việt-nam có quyết tâm hy sinh, kiên quyết chiến đấu chống đế quốc Mỹ. Trên dưới một lòng, Đảng-Chính-Quân-Dân nhất trí, Nam-Bắc đoàn kết, tất cả đều dưới sự lãnh đạo của Trung ương Đảng và Hồ Chủ tịch, đó là nhân tố quyết định, bảo đảm thắng lợi của ~~các đồng chí~~ ^{Việt nam}. Một dân tộc dám đấu tranh, dám hy sinh, dám giành thắng lợi thì nhất định thắng. Chúng tôi nghĩ là An-giê-ri có 11 triệu dân dám hy sinh 1 triệu người để đánh thắng đế quốc Pháp, ~~Việt~~ Việt-nam có hơn 30 triệu người, thì chắc chắn quyết tâm sẽ càng lớn. Chúng tôi đã nói với cán bộ Trung quốc là Việt-nam chống đỡ nổi với 80 vạn quân địch (trong đó dự tính sẽ có tới 30 vạn quân Mỹ) thì Trung quốc phải sẵn sàng chống lại số quân địch đông gấp 40 lần. Việt-nam có can đảm như vậy, Trung quốc cũng phải có can đảm như vậy. Việt-nam có quyết tâm lớn, Trung quốc có quyết tâm lớn, thì địch mới phải tính toán đến và mới sợ chúng ta. Việt-nam có tinh thần không sợ chết, không sợ hy sinh, cho nên mấy tháng nay Mỹ đã phải suy nghĩ. Nhưng chúng ta cũng nên cảnh giác là mỗi khi địch tiến thêm bước mới trong chiến tranh thì chúng lại nói đến hoà bình để lừa bịp dư luận trong nước và thế giới. Chúng ta phải ^{trên hành} ~~làm~~ một công tác rất gay go và lâu dài là làm cho nhân dân toàn thế giới hiểu rõ âm mưu của đế quốc Mỹ, hiểu rõ chính nghĩa và quyết tâm của chúng ta.

~~(Đồng chí Chu An Lai định nhiều thì giờ để nói về vấn đề này)~~

- 5 -

Bản sao
TTLTQG III

5/ Chúng tôi đánh giá là vừa qua các đồng chí đã làm công tác tốt ở Liên-xô và Đông Âu, nhất là đã làm cho nhân dân các nước đó đồng tình với Việt-nam. Nguyên nhân một phần là nhân dân các nước đó cũng đã từng chống phát xít. Các đồng chí Việt-nam đã làm công tác tốt trong nhân dân để ảnh hưởng tới lãnh đạo của họ, tuy rằng ảnh hưởng đó hiện nay còn ít. Những người lãnh đạo Đảng và Nhà nước nhất trí và đồng tình ủng hộ các đồng chí, nhưng sau này vẫn có thể sẽ giao động trước đề quốc. Những người lãnh đạo Liên-xô chưa phải là đã có thái độ chân thật và nghiêm túc trong việc giúp đỡ Việt-nam. Liên-xô đã giúp In-đô-nê-xi-a 800 triệu đô-la, giúp An-đô 900 triệu Rúp, giúp Ai-cập 1.200 triệu Rúp. Việt-nam là tuyên đấu mà Liên-xô còn giúp ít, cốt để Việt-nam không thể đánh lớn, không thể hiệu chiến được.

6/ ~~Chính sách~~ của Mỹ là ~~phá~~ ^{tăng cường} phá giao thông miền Bắc Việt-nam. Chúng sẽ ném bom mạnh Hải-phòng, Lào-cai, có thể ném bom đường sắt Bằng-tường. Chúng còn dành Hà-nội chưa ném bom, vì chúng biết có 4 đơn vị tên lửa Liên-xô, chúng muốn để Liên-xô khuyên Việt-nam đàm phán. Nếu Việt-nam kiên trì không buôn bán về nguyên tắc, thì tư tưởng đầu hàng của Liên-xô sẽ không có hiệu quả. ^{hàng} Có thể Mỹ ném bom Hà-nội để thử Liên-xô, và trước đó chúng sẽ có lời cảnh cáo trước. ^{hàng} Có tin đồn là tháng 8/1965 Mỹ sẽ ngừng ném bom để chờ Liên-xô thuyết phục Việt-nam đàm phán và thương lượng. Nếu Liên-xô kiên quyết, thì Mỹ sẽ yêu đuổi và sợ.

7/ Xin nhắc lại lời của đồng chí Lưu Thiệu-Kỳ đã nói với các đồng chí lãnh đạo Việt-nam: ^{hàng} ~~nhận định~~ và quan điểm đối với các nhà lãnh đạo Liên-xô, có một khoảng cách khác nhau giữa Việt-nam và Trung quốc; nếu các đồng chí Việt-nam muốn nâng đỡ, thúc đẩy cho họ ngay ngắn, thì xin các đồng chí cứ thử làm xem, nhưng chúng tôi thấy là không được đâu. Ngay Cốt-sư-ghin cũng vậy, nói ngoài miệng thì khác, nhưng về nước lại thay đổi, cho nên chúng tôi không thể tin được. ^{hàng} ~~Đảng quốc phải tiếp tục đấu tranh~~ ^{thành công} ~~ban sát lại~~.

- 6 -

Bản sao
TTLTQG III

Trung quốc sẽ viết thư trao đổi ý kiến và trả lời Liên-xô về việc ra tuyên bố của 3 Đảng Việt-Xô-Trung chống đế quốc Mỹ xâm lược Việt-nam, về việc cải thiện quan hệ Xô-Trung. Chúng tôi thấy là không thể ra tuyên bố chung mà chỉ nên ra tuyên bố riêng. *Thường*
Me Trong thư, chúng tôi sẽ nói rõ là mong muốn Liên-xô thực sự ủng hộ Việt-nam chống đế quốc Mỹ. *me* Chúng-tôi sẽ nêu *me* yêu cầu đối với Liên-xô :

- Cải thiện quan hệ với An-ba-ni,
- Đừng giúp bọn phản bội Đảng Cộng sản Nhật,
- Không nên gây phong trào rộng rãi chống Trung quốc trong các Đảng anh em,
- Thực sự Lập trường phải thực sự đứng hẳn về một bên với Việt-nam,
- Ủng hộ thực sự 4 điểm của đồng chí Phạm-văn-Đông và bản tuyên bố 22/3/1965 của Mặt trận dân tộc giải phóng miền Nam Việt-nam.
- Phải thực sự đứng trong hàng ngũ cộng sản, bỏ đường lối hợp tác Xô-Mỹ làm chủ tế thế giới, không nên bắt mối với Mỹ, Anh, Pháp.

Me ~~Đồng chí Phạm Văn Đông đã nói cái gì là trái và báo cáo với Ủy ban Trung ương VN~~
~~Theo kinh nghiệm cá nhân, đối với các nhà lãnh đạo Liên-xô hiện nay thì không ăn thua đâu.~~

việc các đồng chí
 Mao Chủ tịch có nói là không phản đối Liên-xô yêu cầu viện trợ của Liên-xô; xin viện trợ càng nhiều càng tốt. Nhưng nên xin thứ hàng có hiệu quả và thích hợp. Ví dụ: nên xin máy bay *Me* *Mtg* 17, 19 hơn là máy bay *Me* 21 vì khó dùng. Việt-nam nên xin nhiều thuốc nổ của Liên-xô, họ có dự trữ 1 triệu 50 vạn tấn, xin họ *Me* *don* 40) vạn tấn, họ không khó khăn đâu. Nên ~~đòi~~ *đòi* họ phải cho nhiều cao xạ 37 ly, súng đại liên cao xạ nòng đôi, ~~đúng~~ *đúng* để tu sửa đường sắt và đường bộ, ~~đúng~~ *đúng* thông tin liên lạc, ~~phát~~ *phát* thanh, một số tàu chạy duyên hải. Liên-xô phải giúp Việt-nam nhiều thì mới có ích với cách mạng thế giới. Phải chuyển *hàng* *đến* ~~đúng~~ *đúng* bằng tàu biển, ~~đúng~~ *đúng* Hàng ngày, *đúng* *đúng* 3 tàu lớn *đúng* 1 vạn tấn, chuyên chở vũ khí, vật tư sang Nam Việt-nam. Chúng ta phải làm đủ, làm mạnh thì Mỹ mới tính toán và sợ. *Me* Không thể chỉ trông vào bản tuyên bố ~~không~~ *không* rõ ràng. Các đồng

Gấu.

chỉ Việt-nam nên đòi hỏi Liên-xô giúp nhiều hơn nữa, đại đa số hàng viện trợ phải chuyển vận qua đường biển. Trung quốc sẽ không ngại đấu tranh với Liên-xô về việc giúp đỡ Việt-nam, về việc chuyển vận qua đường biển.

Liên-xô và các nước Đông Âu không giúp Việt-nam^{thì} không được. Nhưng thực tế là họ sợ đề quốc, họ giúp một ít cho Việt-nam, họ lại tuyên truyền râm rộ bên ngoài. Họ không dám có thái độ cứng rắn đối với đề quốc Mỹ. Họ ở trong tình thế mâu thuẫn, nên cách làm của họ có 2 mặt. Trung quốc phải đấu tranh bằng mọi cách chống chủ nghĩa xét lại. Có 2 khả năng : một là họ tiếp tục xấu, nhưng nhân dân trong nước sẽ giác ngộ hơn, sẽ đấu tranh đòi/thay thế từng người một (bước sắp tới có thể là thay thế họ Mi-cai-an), làm cho tình hình chuyển biến theo hướng tốt; hai là có khả năng chuyển biến thực sự theo hướng tốt, nhưng điều này hiện nay chưa đến thời cơ.

Chúng ta phải cố gắng đấu tranh bằng mọi cách, đây là một dịp thử thách chúng ta. Việt-nam đang ở vị trí tiên tuyến đấu tranh chống đề quốc, chúng tôi chưa ra mặt trận cho nên có thể dành nhiều lực lượng đấu tranh vạch trần bọn đề quốc và bọn xét lại, có sự đóng góp nhiều hơn các đồng chí Việt-nam trong việc này.

Có một điều cần chú ý là hiện nay những người lãnh đạo Liên-xô tránh tranh cãi về nội dung, sợ phơi bày bộ mặt. Họ khác Khrushchốp ở chỗ thông minh hơn, làm ra vẻ mình đáng thương mà bị bắt nạt. Trung quốc phải tiếp tục đấu tranh.

9/ Nhân đây, xin nhắc lại điều chúng tôi đã nói với Hồ Chủ tịch về hội nghị A Phi II : Trung quốc chủ trương tuyệt đối không cho Liên-xô tham dự chính thức Hội nghị A Phi II, nhưng cũng dự kiên là có thể một số nước Cộng hoà của Liên-xô ở châu Á xin dự thỉnh hội nghị; để tránh cho hội nghị^{không bị} tàn vỡ, Trung quốc sẽ không phản đối việc này. Đây là ý kiến chỉ nói riêng để Hồ Chủ tịch biết.

- 8 -

Bản sao
TTLTQG III

không nói cho các nước dân tộc chủ nghĩa biết.

LIEN-XO :

Y kiến của đồng chí Bơ-rê-giơ-nép :

1/ Thông báo tình hình trong thời bình đã quan trọng, thông báo trong thời chiến lại càng quan trọng. Thông báo của các đồng chí Việt-nam giúp cho tôi và đồng chí Cốt-sư-ghin được trang bị đầy đủ để đấu tranh cho lập trường của ~~các đồng chí~~ ^{Việt-nam}. Chúng ta hợp tác chặt chẽ trong đấu tranh. Cần cho nhau biết thường xuyên và kịp thời về nhận định tình hình và lập trường, chủ trương ~~thi~~ ^{nhau} của việc ủng hộ, giúp đỡ và phối hợp đấu tranh mới tốt. Tất nhiên Liên-xô mong được thông báo tình hình không phải là vì tò mò, và cũng không để tài liệu lọt vào tay người khác.

2/ Chúng tôi hoàn toàn đồng ý với lập trường và chủ trương của Trung ương Đảng Lao động Việt-nam, không có vấn đề nào không đồng ý. Ý muốn thành tâm của chúng tôi là ủng hộ các đồng chí về chính trị, giúp đỡ các đồng chí về vũ khí. Chúng tôi chỉ muốn giúp các đồng chí ~~thắng lợi~~ ^{đấu tranh}. Toàn thể ~~Bộ Chính trị~~ ^{đảng} chúng tôi nhất trí về vấn đề này.

3/ Đồng chí Bơ-rê-giơ-nép ~~không~~ thắc mắc về bài báo của Trung quốc nói không còn vĩ tuyến 17 nữa. (Tôi đã giải thích về vấn đề này).

4/ Đồng chí có hỏi về vấn đề người tình nguyện Liên-xô sang Việt-nam, vấn đề chuyên gia quân sự Liên-xô sang có đủ không ? (tôi chỉ trả lời là sẽ về báo cáo lại với Bộ Chính trị).

4/ Đồng chí tỏ vẻ tin quyết tâm của Trung quốc sẵn sàng tham chiến chống Mỹ ở Việt-nam.

5/ Liên-xô đang nghiên cứu vấn đề viện trợ thêm về quân sự cho Việt-nam; đang nghĩ cách chuyển tàu phóng ngư lôi bằng xe lửa.

6/ Cảm ơn các đồng chí Việt-nam đã đánh giá cao viên trợ của Liên-xô. Chúng tôi biết rằng viên trợ chưa đáp ứng 100% yêu cầu của Việt-nam. Chúng tôi nghiêm túc muốn tìm hiểu xem có thể giúp đỡ gì thêm về quân sự. Mặc dù khó khăn thế nào, chúng tôi sẽ tiếp tục giúp đỡ về quân sự. Cần có cơ sở sửa chữa vũ khí cần thiết. Ngay sau đây, chúng tôi sẽ báo ngay cho các đồng chí Liên-xô quan tâm giải quyết vấn đề này.

7/ Mỹ đang tiến hành chiến tranh đôi với miền Bắc chủ yếu là bắn phá bằng không quân. Điều rất quan trọng là phải bảo vệ Hà-nội và các trung tâm chiến lược quan trọng khác. Tên lửa Liên-xô đặt đôi không rất hiệu nghiệm. Cần nghiên cứu nắm vững kỹ thuật, đó là điều rất ~~quan trọng~~ ^{cần thiết}. Nếu chúng ta gây cho địch thiệt hại 90% hoặc ít nhất là 60% thì địch sẽ phải gòm. Chúng tôi đặt vấn đề như vậy ^{để xem} ~~vì~~ có thể phải giải quyết vấn đề sử dụng các huấn luyện viên của Liên-xô. Mỹ sợ vì 2 lý do : bản thân vũ khí ^{đang} ~~đang~~ sợ; vũ khí ^{đang} ~~đang~~ huấn luyện viên Liên-xô hướng dẫn sử dụng. Mỹ cũng sợ có sự va chạm với Liên-xô. Bọn Mỹ đang cãi nhau ^{hà} ~~hà~~ nên bắn phá Hà-nội không, cũng vì lý do đó. Cho nên ta có thể thấy điều này có tác dụng ngăn chặn chúng.

8/ Mỹ thường tiến hành chiến tranh ở nơi nào mà chúng không phải vượt qua danh giới, không va chạm với Liên-xô. Đề nghị các đồng chí truyền đạt lại với Bộ Chính trị nghiên cứu đề nghị của chúng tôi.

8/ Tôi đã trao đổi với đồng chí Cô-sư-ghin là cô gắng giúp đỡ hết sức cho Việt-nam. Xin các đồng chí hãy tin là chúng tôi hết sức cố gắng.

Qua kinh nghiệm gom góp ^{thực tế} ~~thực tế~~, chúng tôi thấy trong thời chiến, xây dựng kinh tế, xây dựng công nghiệp có nhiều điều căng thẳng và phức tạp. Sơ tán ^{di chuyển} ~~di chuyển~~ xí nghiệp thì có yêu tiềm lực kinh tế không? Xây dựng cơ sở vật chất kỹ thuật trong thời chiến thì có nên không?

Qua

Bản sao
TTLTQG III

- 10 -

^{nghe}
Sau khi tôi trình bày kỹ thêm về chủ trương chuyển hướng kinh tế, chuyển hướng công nghiệp, ~~vài~~ đồng chí Bơ-rê-giô-nép nói rõ là đồng ý với các đồng chí Việt-nam về ~~các~~ vấn đề này; đồng ý giúp đỡ vấn đề xây dựng cơ sở vật chất và kỹ thuật, sẽ nghiên cứu kỹ vấn đề giúp ta xây dựng một sơ công trình công nghiệp trong kế hoạch sau này (phân đạm, cơ khí nặng, ^{huyền học, v.v.}).

9/ Chúng tôi rất khâm phục các đồng chí Việt-nam đấu tranh anh dũng, ngoan cường và lao động sáng tạo. Cùng với các đồng chí, chúng tôi hết sức tin tưởng vào thắng lợi của Việt-nam. Chúng tôi đứng trên nhiều khía cạnh, giác độ để làm sao giảm sự phá hoại, giảm tổn thương và hy sinh cho Việt-nam. Mỹ có đưa thư cho Việt-nam nhưng chúng tôi từ chối không nhận vì không được ủy thác (vấn đề Mỹ ngừng ném bom một tuần lễ.).

Chúng tôi hoàn toàn đồng ý với nhận định của các đồng chí là bọn đế quốc không bao giờ thành tâm. Nhưng có điều đáng chú ý là hiện nay nó muốn tìm lối thoát, chúng ta nên biết cách lợi dụng khó khăn của nó. Chúng tôi cũng chưa biết là nên tìm cách nào để lợi dụng khó khăn của ^{địch} nó. ^{ngược} Tìm trung gian hay lối nào? Liên-xô rất khó làm, vì chưa có ý ^{đúng} muốn của các đồng chí Việt-nam. Chúng tôi nhận mạnh là hết sức ủng hộ, giúp đỡ các đồng chí về quân sự, chính trị, tinh thần. Chúng tôi không bao giờ có hiệp ^{nghe} định bí mật nào hoặc thoả thuận bí mật nào với Mỹ trong vấn đề ^{đó}. Hoàn toàn không có ẩn ý gì cả.

Riêng chúng tôi nghĩ, bên cạnh biện pháp quân sự mà các đồng chí đang làm là đúng, nên phát triển chiến dịch chống đế quốc Mỹ trên phạm vi toàn thế giới, ^{đó} là điều rất cần thiết. Liên-xô đang làm rất nhiều về mặt này. Mỗi ^{kh} đoàn đại biểu của các nước tư bản chủ nghĩa ^{không} các nước dân tộc chủ nghĩa sang Liên-xô, chúng tôi đều lợi dụng để tập hợp lực lượng cho mặt trận chống đế quốc. ^{Chánh} ~~Mọi~~ quan hệ của chúng tôi với các Đảng ^{và} các nước xã hội chủ nghĩa ^{đều} đều làm theo hướng đó.

Bản sao
TTLTQG III

- 11 -

10/ Trung ương Đảng chúng tôi cho rằng ngoài việc giúp đỡ Việt-nam về quân sự, phải thực hiện việc thống nhất, phong trào cộng sản quốc tế để ủng hộ Việt-nam. Qua đó, chúng ta ủng hộ lực lượng tiên bộ ở Mỹ để đấu tranh ~~chống~~ Giôn-xơn, đó là điều rất quan trọng. Hiện nay, ở nước Mỹ đã có sự lục đục với nhau. Một số đồng chí của chúng tôi đã đi sang châu Âu, châu Phi nói rõ ^{về} giải thích lập trường của chúng tôi. Nếu giải quyết được sự bất đồng với Trung quốc thì bọn Mỹ đôi với Việt-nam sẽ phải chuyển biến thái độ. Nhưng tiếc thay sự bất đồng vẫn còn. Thật là khó giải thích và khó hiểu. Bọn Mỹ đã nói trắng trợn : lợi dụng sự bất đồng Xô-Trung, chúng sẽ rộng tay rộng cánh. Chúng tôi rất bức tức nhưng biết nói thế nào trước lời phát biểu của Bành-Chân ở In-đô-nê-xi-a nói Liên-xô giúp Việt-nam ít, không đáng giá, Liên-xô thông đồng với Mỹ, đầu hàng, phản bội. Mỹ có thể tặng huân chương cho Bành-Chân về những lời lẽ như vậy. Chúng tôi biết Trung quốc giúp Việt-nam là một sự thật, nhưng sao Trung quốc không thống nhất với các Đảng anh em khác trong việc giúp đỡ Việt-nam. Ngay đồng chí Ai-dích cũng để cho ~~đoàn~~ ^{đại biểu} Đảng Lao động Việt-nam thay mặt cho các Đảng anh em phát biểu trong dịp kỷ niệm thành lập Đảng Cộng sản In-đô-nê-xi-a, nhưng Đảng Trung quốc đã phá kế hoạch đó. Nếu ~~đoàn~~ ^{đại biểu} Đảng Lao động Việt-nam thay mặt phát biểu thì mọi người thấy sự thống nhất, nhân dân thế giới thấy sự thống nhất, và bọn Mỹ sẽ phải sợ. Chúng tôi nói việc này không có ý định gây mâu thuẫn giữa Việt-nam và Trung quốc. Chúng tôi hiểu rõ vị trí của các đồng chí Việt-nam. Chúng tôi chỉ thắc mắc và bức tức là tại sao trong việc giúp đỡ Việt-nam lại đưa vấn đề đấu tranh tư tưởng ra. Nhân dân Liên-xô và Đảng Cộng sản Liên-xô rất bất bình về lời nói của các bạn Trung quốc là chúng tôi giúp đỡ cho Việt-nam ít; ngay các đại sứ Trung quốc cũng nói xuyên tạc ở các nước là chúng tôi không giúp, giúp ít hoặc bỏ thì, nhưng chúng tôi không mắc mưu, cho nên không trả lời. 6 tháng nay chúng tôi đã thu thập rất nhiều tài liệu ^{để} ~~để~~ nhưng chúng tôi không muốn cho đế quốc Mỹ biết. Vì đôi với Mỹ,

nay,

- 12 -

Bản sao
TTLTQG III

Liên-xô và Trung quốc đoàn kết đôi phỏ thí sẽ có tác dụng quyết định tới vấn đề Mỹ có ném bom Hà-nội và các vùng công nghiệp không. Chúng tôi im lặng về tình thần chúng tôi có bị thiệt, nhưng Mỹ phải suy nghĩ, phải dè chừng, và phong trào cách mạng có lợi. Vì chúng tôi không muốn cho bọn đế quốc tin là chúng ta không thể đoàn kết với nhau được. Sự nhẫn nại to lớn của chúng tôi, sự chịu nhịn hết sức của chúng tôi chính là vì Đảng và nhân dân Việt-nam, nhưng chúng tôi sẽ nói khi cần thiết. Trong lúc nhân dân Việt-nam đang đổ máu, chúng tôi không muốn bôi nhọ danh dự quốc tế. Xin các đồng chí Việt-nam hãy tin tưởng hơn vào Đảng Cộng sản và nhân dân chúng tôi.

(Tôi có nói thêm là các đồng chí Liên Xô nên hiểu thì phải chứ)

Nếu Mỹ tin rằng Liên-xô không giúp Việt-nam, mâu thuẫn Xô-Trung không giải quyết được, thì Mỹ sẽ bắn phá xa, sẽ đẩy mạnh chiến tranh hơn nữa. Nhưng Mỹ không dám làm liều, vì nó biết cuối cùng là chúng ta sẽ thống nhất, nó phải tính toán điều đó. Chúng tôi không tiếc tiền để củng cố quốc phòng Liên-xô, Mỹ phải sợ cái đó.

Có thể chúng tôi có chỗ thiếu sót, các đồng chí Trung quốc có thể cứ nói. Thiếu sót của chúng tôi là chưa lợi dụng các đoàn thể Công đoàn, Thanh niên, Phụ nữ, các báo chí, ~~phải~~ các lực lượng trên thế giới để đấu tranh mạnh mẽ chống đế quốc Mỹ. Nhưng hiện nay chúng tôi đang làm áp lực mạnh với Thủ tướng Anh Uyn-sơn. Đồng chí Cô-sư-ghin từ chối không sang Anh, Uyn-sơn muốn sang Liên-xô trước, chúng tôi cũng không đồng ý. Chúng tôi đang tranh thủ bảm từng khả năng để đấu tranh ủng hộ Việt-nam.

(Tôi có nói thêm về vị trí của Liên Xô và về cần thiết phải tranh đấu mạnh chống đế quốc Mỹ, góp ý để mạnh mẽ với đế quốc Mỹ)

11/ Chúng tôi tin là các đồng chí Việt-nam nhất định thắng nhưng nên tìm con đường đỡ hy sinh. Việt-nam có khó khăn, nhưng Mỹ ~~khó~~ khó khăn nhiều hơn. Nên tìm con đường thực tế để giải quyết vấn đề này. Nếu các đồng chí muốn hỏi ý kiến, chúng tôi sẽ góp. Nhưng trước hết phải có ý kiến của các đồng chí Việt-nam. Liên-xô luôn luôn sẵn sàng đóng vai trò giúp đỡ Việt-nam trong vấn đề này. Phải phát triển một chiến dịch chính trị, bao bọc bọn đế quốc Mỹ trong

cho sự đoàn kết Xô-Trung đoàn kết toàn thế giới chống đế quốc Mỹ và phong trào cộng sản quốc tế)

phê bình

Ước định

bầu không khí đấu tranh mà chúng không thể chịu được. Nhưng trước hết chúng ta phải đoàn kết. Nếu Trung quốc đồng ý, chúng tôi có thể đến Bắc-kinh để bàn bạc vấn đề ủng hộ Việt-nam. Các Đảng khác ^{chắc} sẽ vui mừng, đề quốc sẽ khiếp vía kinh hồn. Chúng tôi muốn cải thiện quan hệ với các đồng chí Trung quốc. Chỉ cần có ^{cùng nhau} tập lòng thành thật và sự thông minh minh mẫn thì có thể ^{đặt} kế hoạch chống đề quốc Mỹ.

— 12/ Chúng tôi đang tìm mọi cách làm lung lay khối Bắc Đại tây dương, lợi dụng mâu thuẫn giữa Mỹ với Pháp, ~~và~~ Thổ-nhĩ-kỳ; đã tranh thủ được ít nhiều, lợi dụng mọi tình huống chính trị làm lung lay ~~toàn bộ~~ hàng ngũ địch, để có lợi cho cách mạng, cho các nước xã hội chủ nghĩa.

— 13/ Chúng tôi rất vui mừng gặp các đồng chí Việt-nam. Chúng tôi thấy có thể nói thật được với nhau, và trong lòng cảm thấy nhẹ nhõm. Chúng tôi đánh giá cao chủ trương của Trung ương Đảng ^{Laos} Việt-nam cử đoàn đi các nước, tin tưởng các đồng chí ^{Đông Âu} sẽ đón tiếp tốt và hết sức giúp đỡ các đồng chí ^{Việt nam}.

Y kiến của đồng chí Cô-sư-ghin :

— 1/ Đồng ý hoàn toàn về cách đánh giá ~~và~~ nhận định tình hình của Việt-nam; đồng ý về nhận định là nhân tố chiến tranh cục bộ ngày càng phát triển.

— 2/ Rất hài lòng về các cuộc hội đàm ở Hà-nội và Mạc-tư-khoa với các đồng chí lãnh đạo Việt-nam, rất hài lòng nhớ lại các cuộc nói chuyện đó.

— 3/ Lần này ^{tôi} cũng rất hài lòng nói chuyện với các đồng chí ^ở ~~Việt nam~~ ^{đây}. Có thể nói là nhận định của các đồng chí hoàn toàn đúng đắn; đồng ý cả về chủ trương chuyển hướng kinh tế, chuyển hướng công nghiệp nhưng xin lưu ý các đồng chí là không nên xây dựng tham quá, nhiều quá.

3/ Trong cuộc đấu tranh chống đế quốc Mỹ, phải sử dụng tất cả mọi khả năng, mọi giải pháp, quân sự và chính trị. Nhân dân Liên-xô và Đảng Cộng sản Liên-xô hoàn toàn đồng tình, ủng hộ và giúp đỡ Việt-nam. Trong những lời phát biểu của Trung ương Đảng và Chính phủ Liên-xô, chúng tôi theo đúng mà lập trường và những lời phát biểu của các đồng chí. ^{Việt-nam} Nhưng lời phát biểu của chúng tôi xuất phát từ những nguyên tắc mà đồng chí Phạm-văn-Đông đã ~~đưa ra~~ ^{đưa ra} nếu ^{đó} là đúng đắn, không có cách nào làm khác được. Tôi đã nói với nhà tư bản công nghiệp Mỹ I-tơn khi sang thăm Liên-xô: "giải pháp rất tốt cho Mỹ để kết thúc chiến tranh ở Việt-nam là phải nhận 4 điều kiện của Thủ tướng Phạm-văn-Đông; không có cách nào ngoài giải pháp đó." ^{đó là} ~~Khi chúng tôi~~ ra tuyên bố chính thức, chúng tôi ~~cũng~~ ^{theo} theo đúng lời tuyên bố của đồng chí Phạm-văn-Đông.

Bọn Mỹ đang cố gắng tìm nhiều con đường để tiếp xúc với chúng tôi giải quyết vấn đề Việt-nam. Ca-na-đa cũng đang làm môi giới giữa Mỹ và Việt-nam. Chúng tôi đã nói ^{là} Việt-nam biết cách giải quyết vấn đề. Chúng tôi thấy Việt-nam rất đúng đắn, lập trường rất đúng, không thể có lời giải quyết nào khác.

Các nhà hoạt động tư ^{các nước} ~~sang~~ mà tôi có dịp gặp, nói chung đều không muốn biện bạch cho chính sách của Mỹ ở Việt-nam, họ chỉ quan tâm đến vấn đề kết thúc chiến tranh ở Việt-nam như thế nào. Lúc nào ^{nhưng} cũng vậy, tôi đều trả lời là phải tìm lời giải thoát theo tinh thần ^{nhưng} Thủ tướng Phạm-văn-Đông đã đề ra. Các đồng chí Việt-nam đã đưa ra một kế hoạch rất tốt, tốt với Việt-nam, tốt với chúng tôi, tốt với các dân tộc khác trên thế giới.

4/ Xin nói để các đồng chí rõ là chính vì vấn đề Việt-nam mà quan hệ ^{giữa} Liên-xô với Mỹ đã trở thành xấu đi nhiều. Chúng tôi hết sức giúp đỡ Việt-nam về mọi mặt. Nhưng điều chủ yếu là phải xây dựng một mặt trận thống nhất chống chủ nghĩa đế quốc Mỹ trên thế giới.

Bản sao
TTLTQG III

- 15 -

- 5/ Chúng tôi sẽ làm tất cả những gì để hoàn thành các điều cam kết với Việt-nam. Nhưng phải làm thế nào thoả thuận được với các đồng chí Trung quốc trong việc viện trợ và chuyên chở.
- 6/ Tình hình bên Mỹ rất phức tạp, chúng có thể tiến hành chiến tranh lâu dài, nhưng nhân dân Mỹ nhất định không ủng hộ chúng. Hiện nay, ở Mỹ đang có tiếng vang ~~đau tranh chống~~ ^{của} chiến tranh. Theo sự đánh giá của chúng tôi, Giôn-xơn rất dễ thay lòng đổi dạ, nghe theo lời của cố vấn, tiến hành cuộc khiêu khích lớn, dám mở rộng hoạt động quân sự. Giôn-xơn đã xa rời quá xa lập trường khi người ta bầu ~~hắn ta~~ ^{Giôn-xơn} ~~hắn ta~~ theo gót Gôn-oát-tơ, tên đầu sỏ lớn tiếng chống cộng. Chúng đang tăng cường lực lượng, tăng thêm ngân sách quân sự, tăng thêm đơn đặt hàng quân sự. Tình hình đang trở nên ngày càng phức tạp. Chúng tôi có tài liệu tình báo quân sự chính xác như vậy. Các đồng chí cần chuẩn bị sẵn sàng, tích cực đối phó với việc Giôn-xơn mở rộng hoạt động quân sự ở Việt-nam.
- 7/ Đồng chí Bơ-rê-giơ-nép và tôi chủ trương hết sức giúp đỡ Việt-nam về quân sự, giúp thêm súng và đạn để có thể bắn không tiếc đạn, bảo vệ Hà-nội, Hải-phòng ^{và} các căn cứ quan trọng.
- 8/ Chuyên đi của các đồng chí Việt-nam lần này rất có lợi và rất cần thiết. Vì nó xúc tiến việc tập hợp các lực lượng cần tập hợp, làm cho mọi người hiểu rõ và nhất trí với nhận định của các đồng chí.
- Chúng tôi thấy nên*
9/ Có đoàn đại biểu của Đảng và Chính phủ Việt-nam đi thăm một số nước, một số Đảng ở các nước tư bản, như Pháp, Ý, ~~U.S.A.~~ Chúng ta phải tập hợp tất cả mọi lực lượng để đấu tranh, làm cho bọn đế quốc thấy là chúng ta thống nhất, đó là điều chủ yếu.
- 10/ Chúng tôi đã nhiều lần buồn phiền về thái độ của các đồng chí Trung quốc. Bài diễn văn của ông Bành-Chân ở In-đô-nê-xi-a đã làm lợi cho đế quốc Mỹ, đó là điều phản bội lớn nhất. Nếu chúng ta có bất đồng, chúng ta không nên cho bọn đế quốc biết, không nên chia rẽ, chia năm xẻ bảy trước mặt kẻ thù, không nên làm cho sự bất đồng lan rộng. Chỉ có thể đánh chủ nghĩa đế quốc bằng cách

Bản sao
TTLTQG III

- 16 -

thống nhất lực lượng của chúng ta. Sau này, chúng tôi ^{vẫn} kiên quyết đi ^{theo} con đường đó. Vì vậy, chúng tôi coi chuyên đi này của các đồng chí Việt-nam là cần thiết đối với nhân dân Việt-nam và toàn phe xã hội chủ nghĩa.

10/ Xin các đồng chí hiểu rõ thái độ kiên định của chúng tôi là các đồng chí sẽ thắng, nhất định các đồng chí thắng. Chúng tôi kiên định làm tất cả mọi việc để đoàn kết các lực lượng chống đế quốc. Cái đó quyết định phong trào cộng sản quốc tế. Nếu chúng tôi làm khác, Đảng và ~~nhân~~ dân chúng tôi sẽ không tha thứ cho chúng tôi.

11/ Tình hình ^{của bọn} Mỹ ở Việt-nam không sáng sủa, mặc dầu ^{sức mạnh} ~~độc quyền~~ nó lớn, nhưng chúng ta phải nhận định đúng đắn lực lượng của kẻ thù. Bọn Mỹ rất lo lắng về địa vị của chúng ở miền Nam, không tin vào số phận của chúng. Bọn Mỹ chưa có một kế hoạch nào hiện thực để kết thúc chiến tranh ở Việt-nam. Điều đó làm cho người Mỹ không tin tưởng. Nhưng cuộc chiến tranh sẽ phát triển, sẽ khốc liệt, vì Mỹ sẽ cô bằm Việt-nam lâu đây. Nhân dân miền Bắc và miền Nam Việt-nam là anh hùng thực sự. Toàn Đảng, toàn dân chúng tôi rất khâm phục. Nhân dân toàn thế giới khâm phục. Chúng tôi hiểu rõ toàn bộ tính chất phức tạp của cuộc đấu tranh ở Việt-nam. Nước Việt-nam nhỏ bé đánh đế quốc Mỹ rất mạnh, thật là rất anh hùng, các đồng chí đang giương cao ngọn cờ cộng sản, đang gánh toàn bộ gánh nặng của chiến tranh. Chúng tôi biết rất rõ cuộc đấu tranh của các đồng chí là của chúng tôi. Chúng tôi xin hết lòng ủng hộ và giúp đỡ.

BA-LAN :

Y kiến đồng chí O-kháp :

Chuyển lời ^{nhất} thăm của đồng chí Gô-mun-ca, không về dự hội đàm vì ốm, nằm dưỡng bệnh ở xa.

Y kiến của các đồng chí phải được mọi người tôn trọng

hỏi

— 2/ Đảng và nhân dân Ba-lan toàn tâm toàn ý đứng về phía nhân dân Việt-nam. Chúng tôi đã hy sinh 6 triệu người trong đấu tranh chống phát xít, cho nên hiểu rất rõ gánh nặng của Việt-nam, đánh giá cao tinh thần đấu tranh anh hùng của Việt-nam đã rèn luyện và trưởng thành trong chiến đấu; ~~tin~~^{tin} chắc chắn là Việt-nam nhất định thắng lợi; ~~hoàn~~^{hoàn} toàn đồng ý với nhận định và chủ trương của Việt-nam.

— 3/ Đề nghị Việt-nam cho biết ~~(cụ thể)~~ là Ba-lan có thể làm được những gì để dẫn đến đàm phán (chúng tôi đã nói rõ âm mưu ~~đó~~ quý quyết của Mỹ về vấn đề thương lượng không điều kiện).

— 4/ Đồng chí Ô-kháp dè dặt không đủ kích thích vào Trung quốc như đồng chí Cơ-li-xen-cô, mà chỉ nói là gần đây trong tuyên bố bán chính thức của Trung quốc trên báo chí có nói vĩ tuyến 17 không còn là đường ranh giới nữa, ý kiến ~~như~~^{như} các đồng chí Việt-nam thế nào? (sau khi nghe chúng tôi giải thích, các đồng chí không hỏi thêm và ~~nói~~^{nói} thêm gì về vấn đề này nữa).

— 5/ Dư luận các nước châu Âu ngày càng phản đối việc Mỹ tiến hành chiến tranh ở Việt-nam. Ở Mỹ, nhân dân ngày càng lo ngại; các nhà trí thức, sinh viên, nhà báo, nhà khoa học phản đối chiến tranh ngày càng mạnh. Nước Ba-lan chúng tôi ~~chỉ~~^{chỉ} có khả năng hạn chế trong việc gây ảnh hưởng tới Mỹ.

— 6/ Tây Đức đang đẩy mạnh âm mưu chống Ba-lan, Tiệp-khắc, Cộng hoà dân chủ Đức. Chúng tôi đang phải tăng cường quốc phòng và nâng cao cảnh giác.

— Kế hoạch 5 năm của Ba-lan có triển vọng hoàn thành, nhưng kinh tế ~~vẫn~~^{vẫn} có nhiều khó khăn, nông nghiệp vẫn còn kém.

— 7/ Đề quốc định lợi dụng mâu thuẫn giữa phe xã hội chủ nghĩa, giữa các Đảng để tấn công Việt-nam. Đảng chúng tôi cố gắng đoàn kết, không cho đề quốc lợi dụng. Các đồng chí Việt-nam đang trải qua thử thách nặng nề, đấu tranh kiên cường. Xin cảm ơn các đồng chí Việt-nam đã đấu tranh mạnh, điều đó có ảnh hưởng giúp đỡ chúng tôi ở Đông Âu chống Mỹ và Tây Đức.

- 18 -

Bản sao
TTLTQG IIICONG HOA DAN CHU ĐỨC :Y kiến của đ/c Van-te Un-bơ-rih :

— 1/ Đảng và Chính phủ Cộng hòa dân chủ Đức hoàn toàn nhất trí với nhận định tình hình, đường lối, chủ trương của Việt-nam; ~~chính thức~~ ^{các} ~~nhất~~ ủng hộ và đoàn kết chặt chẽ với Việt-nam để chống đế quốc Mỹ xâm lược. Cần lập mặt trận rộng rãi trên thế giới ủng hộ Việt-nam, chống đế quốc Mỹ xâm lược và gây chiến.

— 2/ Các đồng chí Việt-nam thấy rất rõ bản chất và âm mưu của đế quốc Mỹ. Chúng tôi ngồi nói chuyện với các đồng chí ở đây, cách bọn Mỹ và Tây Đức mây trăm mét, ~~cũng~~ ^{nhưng} hiểu bản chất và âm mưu của chúng. Nhưng tiếc thay còn có một số người chưa hiểu; ~~chúng~~ ta phải đoàn kết làm cho họ hiểu.

— 3/ Chúng tôi cũng nghĩ như các đồng chí Việt-nam là Mỹ chỉ chịu thương lượng khi ta đánh chúng mạnh. Miền Nam Việt-nam đánh mạnh, đánh thắng. Miền Bắc Việt-nam phải tiêu hao mạnh không quân Mỹ hơn nữa. Các nước xã hội chủ nghĩa phải tích cực giúp đỡ Việt-nam để gây tổn thất nặng cho không quân Mỹ. Máy bay Mỹ có bị hạ thật nhiều hơn nữa thì đế quốc Mỹ mới chịu suy nghĩ và ngồi họp. Vấn đề phòng không và bắn máy bay địch là vấn đề rất quan trọng. Hiện nay có 2 khả năng song song : tiếp tục bắn mạnh vào đầu bọn Mỹ, thương lượng giải pháp chính trị khi cần thiết.

4/ Cuộc chiến tranh ở Việt-nam là một bài học rất có giá trị đối với các nước xã hội chủ nghĩa. Tình hình Việt-nam đề ra nhiều vấn đề mới. Các nước xã hội chủ nghĩa có thể rút ra nhiều bài học kinh nghiệm ở Việt-nam. Cuộc đấu tranh ở Việt-nam là cuộc đấu tranh chung, có tác dụng ủng hộ nhiều đối với chúng tôi.

5/ Tình hình của chúng tôi chống bọn phực thù Tây Đức có nhiều khó khăn phức tạp, cuộc đấu tranh rất ~~khó khăn~~ ^{đắt} tiền. Tình hình ^{nước} ~~ở~~ chúng tôi khác với các đồng chí. Mỗi người chiến đấu trên vị trí của mình, nhưng toàn phe xã hội chủ nghĩa phải đoàn kết để

- 19 -

Bản sao
TTLTQG III

đẩy lùi vị trí của chủ nghĩa đế quốc; càng đoàn kết thì càng thắng. Chúng ta đã phối hợp với nhau tốt : Việt-nam thắng về quân sự, Cộng hoà dân chủ Đức thắng Tây Đức về ngoại giao ở Ai-cập. Chúng tôi đang nghiên cứu đánh bọn Tây Đức một đòn mới. Diện chiến trường đánh bọn đế quốc thì rất rộng chỉ cần chúng ta đoàn kết, phối hợp đấu tranh. Có nhiều hình thức đấu tranh, nhưng nên chú ý nhiều đến hình thức ~~đấu tranh~~ chính trị.

— 6/ Đề nghị các đồng chí Việt-nam nên có kế hoạch toàn bộ thì khi đưa đề nghị viện trợ ~~về~~ kinh tế, chúng tôi dễ giải quyết hơn, vì hiện nay các nước xã hội chủ nghĩa ở Đông Âu đã có sự phân công sản xuất. Chúng tôi luôn luôn sẵn sàng giúp đỡ Việt-nam, để chúng tôi có khả năng thì thế nào cũng giúp đỡ.

BUN-GA-RI :

Y kiến của đồng chí Gíp-côp :

— 1/ Việt-nam là một nước đứng ở tiền đồn Đông Nam của phe xã hội chủ nghĩa, đang đấu tranh bảo vệ quyền ~~lợi~~ lợi của toàn phe xã hội chủ nghĩa, ~~đoàn kết~~ và đứng hẳn về phía Việt-nam trong cuộc đấu tranh chống đế quốc Mỹ.

— 2/ Cần phải có giải pháp quân sự cũng như giải pháp chính trị, nhưng nên tìm biện pháp mềm dẻo cao nhất. Về quân sự và kinh tế, sự viện trợ của Bun-ga-ri bị hạn chế vì là nước nhỏ; ~~nhưng~~ sẽ cố gắng tích cực hoạt động, ủng hộ về chính trị, ngoại giao. Trung ương Đảng và Chính phủ Bun-ga-ri sẽ chỉ thị cụ thể cho các cơ quan để phát triển ảnh hưởng chính trị của Việt-nam.

— 3/ Sẵn sàng tiếp nhận thêm sinh viên Việt-nam sang học tập ở Bun-geeri.

HUNG-GA-RI :Y kiến của đồng chí Ca-da :

1/ Đảng, Chính phủ và nhân dân Hung có thái độ, lập trường quốc tế vô sản chân chính đối với cuộc đấu tranh của nhân dân Việt-nam chống đế quốc Mỹ, coi đó là cuộc đấu tranh chung; đoàn kết chiến đấu, cố gắng ^{tận} mọi khả năng để giúp đỡ Việt-nam, kể cả quân tình nguyện nếu cần thiết.

2/ Hoàn toàn nhất trí với đường lối, ^{và} chủ trương của Đảng và Chính phủ Việt-nam, ^{x'} của Ủy ban Trung ương Mặt trận dân tộc giải phóng. Bên cạnh đấu tranh quân sự, cần đẩy mạnh đấu tranh chính trị để vạch mặt, cô lập đế quốc Mỹ hơn nữa. Đảng và Chính phủ Hung đã tuyên bố chính thức coi Mặt trận dân tộc giải phóng là đại diện chân chính duy nhất của nhân dân miền Nam Việt-nam, sẵn sàng đồng ý lập cơ quan đại diện Mặt trận ở Hung.

3/ Mặc dù còn có sự bất đồng ý kiến, các Đảng và các nước xã hội chủ nghĩa cần đoàn kết thông nhất chống đế quốc, trước tiên là hết sức ủng hộ Việt-nam. Đảng và Chính phủ Hung tán thành lập trường của Liên-xô là nêu cùng nhau tuyên bố, ký kết về vấn đề ủng hộ Việt-nam thì ^{chúng ta} sẽ càng mạnh hơn và kẻ thù phải sợ.

4/ Nhân dịp đoàn đại biểu Việt-nam sang kỳ này, chúng tôi chủ trương có sự tuyên truyền mạnh để cho nhân dân thấy rõ đại biểu ^{của} Việt-nam anh hùng, thấy rõ chỉ khí cách mạng của Việt-nam. Chúng tôi coi việc giúp đỡ Việt-nam là một nhiệm vụ, sẽ làm mọi cách để thực hiện, sẽ dốc hết mọi khả năng để ủng hộ và giúp đỡ Việt-nam.

5/ Bên cạnh đấu tranh quân sự, đấu tranh chính trị có tầm quan trọng rất lớn. Phải giải thích ^{sao} cho nhân dân thế giới ^{biết} rằng hiện tại là một bên sẵn sàng đàm phán, còn một bên thì không nói đến đàm phán.

6/ Trong giờ phút đấu tranh quyết liệt này, cần giải quyết vấn đề quan trọng nhất là đoàn kết thông nhất chống bọn đế quốc, hết sức ủng hộ Việt-nam. Các Đảng và các nước xã hội chủ nghĩa phải

Bản sao
TTLTQG III

21

- 21 -

đặt mình vào nhiệm vụ đó. Ý kiến khác nhau, nhưng quan trọng nhất là ủng hộ Việt-nam chống đế quốc Mỹ. Gần đây các đồng chí Trung quốc đã nói điều tốt. Chính phủ và nhân dân các nước xã hội chủ nghĩa, các nước dân tộc chủ nghĩa cần đoàn kết ủng hộ Việt-nam.

- 21^b -Bản sao
TTLTQG III

Ngoài những ý kiến trên đây

Ngoài những ý kiến trên đây, đồng chí Phốc ủy viên Bộ Chính trị Đảng Hung có nói với đồng chí Hoàng-bảo-Sơn :

+ a/ Viện trợ quân sự của Hung nếu Việt-nam dùng thấy tốt, thì có thể viện trợ thêm khoảng 2 triệu Rúp.

+ b/ Khoảng tháng 9 hoặc cuối năm 1965 khi bàn về hiệp nghị mậu dịch 1965 - 1966, Việt-nam có thể bàn về viện trợ dài hạn, nhưng còn phải tùy tình hình chiến sự ở Việt-nam.

→ Viện trợ quân sự của Hung có thể để miền Bắc hoặc miền Nam dùng đều được. Viện trợ quân sự có thể tăng thêm với điều kiện là Liên-xô và Trung quốc không lấy tiền chuyên chở.

+ c/ Trung ương Đảng và Chính phủ Hung rất hài lòng về kết quả hội đàm và ký kết viện trợ với các đồng chí Việt-nam; đã báo cáo với toàn Đảng về vấn đề ủng hộ, giúp đỡ Việt-nam báo cáo một phần với nhân dân; chủ trương gây thành ý kiến toàn dân ủng hộ Việt-nam. Nhân dân kêu giúp còn ít quá, phải giúp thêm, có thể đặt vấn đề quyên góp.

+ d/ Thiết bị khai mỏ của Hung tốt, tiếc là các đồng chí Việt-nam mấy năm nay không mua, đề nghị các đồng chí Việt-nam nên nghiên cứu lại.

Đồng chí Bộ trưởng Quốc phòng Xê-nê-ghe có nói với đồng chí Hoàng-bảo-Sơn: Trong quân đội Hung, có đơn vị hoá tiên xin tình nguyện sang Việt-nam.

- Hung có một số súng Hung mới chế tạo rất tốt : súng trường có máy ngắm và ~~tính~~ máy tính, bắn trúng chim cách 1, 2 cây số, có thể bắn máy bay trực thăng rất tốt; có loại súng liên thanh gấp, bắn không kêu, dùng cho đặc công rất tốt, lấy bao nhiêu Hung sẽ viện trợ; có đại bác bắn được 3 cây số, nhẹ 3 người khiêng, nhưng tháo và lắp ~~ph~~ đòi hỏi kỹ thuật phức tạp, có thể giúp cho ~~trong miền~~ Nam; có mìn nhỏ, sức công phá lớn, súng bắn máy bay để bảo vệ cầu; Hung lại có nhiều mìn bảo vệ bờ biển.

Đề nghị Việt-nam nên cho người sang tận nơi nghiên cứu, dùng được cái gì thì mang về.

Phó Thủ
Tướng,Xưởng
dòng

- 21^c -Bản sao
TTLTQG III

Đại sứ
Các đồng chí Hung có nhắc đồng chí Hoàng-bảo-Sơn về việc Trung ương Đảng Hung dự định cử 2 ⁹ ủy viên Bộ Chính trị sang Việt-nam để trực tiếp ~~gặp nhau~~, *gặp nhau*, hiểu nhau thêm, tiếp tục phát huy kết quả việc đoàn Việt-nam sang Hung vừa qua, và bàn thêm về vấn đề viện trợ *(tính chất là đoàn Đảng)* Ngày sang, do Việt-nam quyết định, sau ngày Quốc khánh 2/9 cũng được, nhưng nêu sang sớm thì càng tốt.

[*Đảng LA VN và
tín*]

Tiếp-Khác :

Bản sao
TTLTQG III

Y kiến của đồng chí Nô-vô-t-ni:

1/- Tiếp-khắc hoàn toàn đứng hẳn về phía Việt-nam, ủng hộ Việt-nam chống đế quốc Mỹ, mặc dù quan hệ kinh tế giữa chúng tôi và Mỹ có bị xấu ~~ai~~ thế nào đi nữa. Gần đây, ~~tiếp-khắc~~ đã ký với Mỹ về việc Mỹ trả lại số tiền ~~165~~ ¹⁶⁵ triệu cua-ron vàng, nhưng do Tiếp-khắc đấu tranh mạnh về vấn đề Việt-nam, Mỹ đã cự tuyệt không ~~hiện nay~~ trả lại Tiếp số tiền trên. Chúng tôi nhất định không tha thứ âm mưu của Mỹ và Tây Đức đối với biên giới nước ~~chúng ta~~ ^{ta} khác.

2/- Chúng tôi nhận thức rõ ý nghĩa quan trọng của cuộc đấu tranh của các đồng chí Việt-nam, thấy rõ mối liên quan khăng khít với ~~chúng tôi~~ ^{nước} ~~tất~~ đồng ý với nhận định của các đồng chí Việt-nam là nếu Mỹ thắng, chúng sẽ còn nhòm ngó xâm lược, gây chiến nhiều nước ~~nước~~ ^{khác}.

3/- Phải nói thẳng là Mỹ lợi dụng những bất đồng giữa Đảng Cộng sản Trung quốc, Liên-xô và các ~~Đảng~~ ^{Đảng} khác. Nếu không có tình hình đó, không khi nào Mỹ dám dụng chạm đến nước Việt-nam dân chủ cộng hoà. Chúng tôi không thể hiểu được lập trường của các đồng chí Trung quốc về vấn đề giúp đỡ Việt-nam. Sự giúp đỡ phải thông nhất và có sự phối hợp chặt chẽ. Lịch sử sau này của phong trào cộng sản quốc tế sẽ đánh giá và kết luận ai gây ra tội chia rẽ thì phải gánh trách nhiệm.

(~~Tôi có nói thêm về vấn đề này~~) ^{hiện tại phần đầu cho nước khác}
4/- Lực lượng Mỹ ở Việt-nam sẽ bị phá sản và thất bại, Mỹ không thể thắng được Việt-nam về tinh thần cũng như về quân sự. Tiếp-

Chín trường của TW Đảng ta

Bản sao
TTLTQG III

- 22 -

khắc mặc dù bị thiệt hại lớn về ^{nan} ~~lũt~~ ^{nam} (từ 1892 đến nay mới có trận ^{nam} ~~lũt~~ lớn như thế này, thiệt hại ít nhất 250 triệu Rúp), chúng tôi sẽ hết sức giúp đỡ ~~các đồng chí~~ ^{Việt-nam}, vì khó khăn của các đồng chí còn nhiều hơn chúng tôi. Chúng tôi cũng muốn giúp đỡ các đồng chí Cu-ba, vì có khả năng xảy ra khiêu khích, xung đột quân sự của Mỹ đối với Cu-ba. Nhất định ủng hộ Việt-nam đấu tranh ở tuyên đấu, đồng thời sẵn sàng nhận sinh viên, giúp đỡ đào tạo cán bộ cho Việt-nam.

— 5/ Đã nói với Pháp là cuộc đấu tranh của Việt-nam hết sức chính nghĩa, Tiệp-khắc sẽ ủng hộ hết sức mình về tinh thần, chính trị và cả vật chất nữa.

CONG HOA DAN CHU NHAN DAN TRIEU-TIEN :

Y kiến của đồng chí Kim-Nhật-Thành :

— 2/ Hoàn toàn nhất trí với nhận định tình hình và chủ trương của các đồng chí Việt-nam. Cuộc chiến đấu ở Việt-nam sẽ ác liệt. Kinh nghiệm ở Triều-tiên, trong thời gian đàm phán về đình chiến (đàm phán trong 2 năm), địch ném bom rất dữ để làm áp lực mạnh. Hồi chiến tranh Triều-tiên, địch ném bom khắp nơi, đề điều cũng bị phá hoại; chúng tôi nghĩ địch ~~vẫn~~ ^{cũng} có thể ném bom Hà-nội. Theo kinh nghiệm ^{của} Triều-tiên, trong suốt thời gian chiến tranh, các xí nghiệp lớn không thể hoạt động được, những ~~các~~ ^{xí nghiệp} hoạt động được đều là quy mô nhỏ và phân tán.

— 2/ Bọn Pắc-Chung-Hy ở ~~Nam Triều-tiên~~ sợ Mỹ rút bớt quân ở Nam Triều-tiên đưa sang Nam Việt-nam thì Bắc Triều-tiên sẽ tấn công vào, nên đề nghị đưa sang Nam Việt-nam 2, 3 sư đoàn để thay cho lính Mỹ. Chúng chọn ~~những~~ ^{bọn} ác ôn, bọn bị tịch thu ruộng đất ở Bắc Triều-tiên, bọn từng làm tay sai cho Nhật. Các đảng phái ở Nam Triều-tiên ~~không đến nói~~ trong Quốc hội phản đối việc đưa

không dám

- 23 -

Bản sao
TTLTQG III

lính Nam Triều-tiên sang Nam Việt-nam. Phong trào chống lại việc gửi quân Nam Triều-tiên hiện nay còn yếu. Từng lớp trung gian được ảnh hưởng của Bắc Triều-tiên tuy có đấu tranh nhưng nêu khẩu hiệu còn yếu ớt, sau này dần dần phong trào sẽ phát triển lên. Hiện nay, chúng tôi chưa tổ chức được một cao trào ^{phản đối} rộng rãi.

3/ ~~Hiện tại chiến đấu ở miền Nam Việt-nam có sự cổ vũ~~ ^{Hiện tại chiến đấu ở miền Nam Việt-nam có sự cổ vũ} lớn đôi với chúng tôi. Các đồng chí đánh rất tốt. Theo tài liệu tình báo của chúng tôi, bọn Mỹ sẽ cô lập vùng bờ biển ở Nam Việt-nam, ~~chặn~~ những vùng mà không quân và hạm đội 7 có thể bắn phá, kiểm soát và bảo vệ được. Sau này ở ^{miền} ~~trong~~ Nam, khi đánh trận địa và giữ thành thị, cần chú ý đề phòng không quân địch. Các đồng chí miền Nam Việt-nam bắn máy bay khá, các đồng chí miền Bắc cũng đánh khá, miền Nam lại tập kích đánh sân bay rất giỏi. ^{kinh nghiệm} Triều-tiên, những nhà máy quan trọng nên xây dựng ở miền rừng núi, làm nửa ở núi, nửa ở ngoài ^{đào hầm}, nửa hầm nửa ngoài.

4/ Về vấn đề viện trợ, chúng tôi có ý kiến như sau :

+ Quyết tâm giải quyết vấn đề viện trợ cho Việt-nam, không hề nghĩ đó là gánh nặng cho ^{Việt-nam} ~~chúng tôi~~. Có bảo đảm cho Việt-nam đánh thắng, mặc dù kế hoạch kinh tế của Triều-tiên có bị chậm trễ. Không bao giờ nghĩ là giúp Việt-nam thì Triều-tiên sẽ có những khó khăn. Những ^{thứ} ~~chỉ~~ mà ^{Việt-nam} ~~các đồng chí~~ đề nghị, chúng tôi có sản xuất thì nhất định chúng tôi sẵn sàng viện trợ không hoàn lại.

+ Việc xây dựng nhà máy dưới hầm, như nhà máy cơ khí, ^{điện} ~~nhà máy~~ tích phải ngọt lỵan thuốc vương. ^{kinh nghiệm} Triều-tiên xây nhà máy dưới hầm từ 1951 đến 1955-1956 mới hoàn thành, nhưng nay thì có thể làm nhanh hơn. Đào hầm và đặt máy có khó khăn, đặt máy phải đi theo với hầm, tiến dần từng đoạn. Xây dựng sở chỉ huy ngầm dưới đất cũng phải có thời gian khoảng 3, 4 năm, ít nhất cũng 2 năm, nhưng nay có thể nhanh hơn. Dùng lực lượng bộ đội đào hầm rất tốt. Có thể dùng phương pháp đơn giản, đào trong một thời gian ngắn, làm theo lối nửa ngoài, nửa hầm ở trong núi, rồi tiến dần lên. Chúng tôi sẽ gửi ngay sang Việt-nam 500 chuyên gia

- 24 -

Bản sao
TTLTQG III

và công nhân, ~~phối~~ phối hợp với cán bộ và công nhân Việt-nam. Trừ lương thực ~~do Việt~~ và rau do Việt-nam cung cấp, còn hàng tiêu dùng thì Triều-tiên tự lo; sẽ mang ~~theo~~ cả thiết bị và một số vật liệu. Nếu xây dựng có kết quả tốt, sẽ gửi ~~sang~~ 500 người sang nữa; làm tốt thì sẽ mở rộng xây dựng. Trước mắt nên làm trong phạm vi hẹp, ~~đó~~ 3 hầm : 1 xưởng, 2 sở chỉ huy, sau sẽ mở rộng thêm. Phải làm nhanh, làm tốt, càng sớm càng hay; vừa làm vừa tiếp tục nghiên cứu. Nhưng có một điều là máy móc đặt dưới hầm, dễ bị rỉ vì độ ẩm cao; máy móc đo chính xác cũng bị ảnh hưởng, phải có thiết bị điều hoà không khí, chống ẩm. Triều-tiên đã sản xuất máy công cụ ở dưới hầm, sản xuất ô-tô ở dưới hầm. Xây dựng hầm chứa máy bay (một trung đoàn 32 máy bay phản lực) có nhiều khó khăn hơn, nhưng nay đã có ~~kinh~~ kinh nghiệm tốt, và các đồng chí Trung quốc đã sang học kinh nghiệm về làm. Hầm chứa máy bay phải chọn địa điểm vừa có núi vừa có đồng bằng. Tóm lại, muốn đào hầm phải tập trung lực lượng làm, phải có điện, phải nghiên cứu địa chất núi đá và chất đá.

1308 Xưởng đóng tàu làm trong một năm thì khó. Nên tập trung làm một xưởng trước, vừa đóng tàu sắt vừa đóng tàu gỗ, sau sẽ mở rộng; có thể làm 1 xưởng nữa cũng được. Năm 1965 thiết kế, năm 1966 sản xuất thiết bị, năm 1967 xây dựng xong. Triều-tiên sẽ giúp đỡ Việt-nam về thiết kế, cán bộ, thiết bị, một số vật liệu sắt thép.

1309 - Chỉ có 2 thứ Triều-tiên không viện trợ được cho Việt-nam : xây dựng một nhà máy sản xuất vỏ đạn bằng thép đặc biệt (thiết bị này Triều-tiên chưa sản xuất nổi, phải mua của Liên-xô, vì có nhiều máy móc tinh vi tự động); dây điện thoại đã chiến, Triều-tiên chưa sản xuất được.

- Những thứ khác thì Triều-tiên sẽ cung cấp đủ : 2 vạn tấn sắt thép, 100 ki-lô-mét đường ray, máy biên thê, 200 ô-tô, 300 máy kéo, ~~nh~~ động cơ sơ-mi đi-ê-zen, v.v... nhưng chỉ đề nghị kéo dài thời gian. Các đồng chí nên chú ý vấn đề máy móc của Triều-

- 25 -

Bản sao
TTLTQG III

1207 (tiên có hợp với diện của Việt-nam không.

— 57/ Triều-tiên rất quan tâm đến thái độ ~~là~~ lập trường của Liên-xô và các nước Đông Âu đối với Việt-nam. Vì vấn đề Việt-nam hiện nay là vấn đề số I, mọi việc phải phục tùng vấn đề này. Thái độ, lập trường và quan hệ của Liên-xô, ^{các nước} Đông Âu đối với Việt-nam sẽ là thái độ, lập trường và quan hệ của họ đối với Triều-tiên và các vấn đề khác.

— 56/ Mùa xuân năm nay, đồng chí Đặng Tiểu-Bình và đồng chí Bành-Chân sang Triều-tiên hỏi ý kiến chúng tôi về bài luận văn chống hội nghị 19 Đảng 1/3/1965. Chúng tôi có góp 3 ý kiến :

+ Không nên kể tên và kết tội tất cả các nước dự hội nghị 1/3/1965. Ví dụ như Cu-ba đang trực tiếp đối phó với Mỹ, cần viện trợ của Liên-xô, ^{nhưng} buộc lòng phải dự hội nghị 1/3, vậy ta có nên đả kích ~~cu~~ Cu-ba và đả kích gộp cả các Đảng khác không.

+ Không nên nói Liên-xô hợp tác với Mỹ thông trị thế giới, nếu vậy thì Liên-xô đối với ta là mâu thuẫn đối kháng và ta không thể bàn bạc với Liên-xô được.

+ Không nên nói Liên-xô giúp Việt-nam là giả dối. Xin hỏi các đồng chí là Việt-nam có cần viện trợ của Liên-xô không ? Trung quốc có tán thành Liên-xô giúp đỡ Việt-nam không ? Thế thì có lý do gì mà nói Liên-xô giúp Việt-nam là giả dối. Nếu Liên-xô đã liên minh với Mỹ thì không thể nào giúp Việt-nam được. Nếu Liên-xô liên minh với Mỹ thì Việt-nam làm thế nào nhận viện trợ của Liên-xô được. Do đó, chúng tôi ^{nhưng} nói rằng tuy Liên-xô còn chủ nghĩa xét lại, nhưng không thể coi Liên-xô và Mỹ như nhau. Chúng tôi khuyên các đồng chí Trung quốc : dù Liên-xô không muốn, chúng ta cũng phải kéo họ, tranh thủ họ, bắt họ ủng hộ Việt-nam có tốt hơn không.

Đồng chí Đặng Tiểu-Bình và đồng chí Bành-Chân không trả lời. Nhưng sau chúng tôi thấy bài luận văn có sửa 2 chỗ, còn đoạn nói Liên-xô ủng hộ Việt-nam là giả dối thì vẫn giữ.

— ~~7/~~ Chúng tôi không tiếp xúc nhiều với Liên-xô. Mùa xuân năm nay, đại sứ cũ của Liên-xô trước khi lên đường về nước, đến gặp tôi, hỏi tôi có ý kiến gì với Trung ương Đảng Cộng sản Liên-xô không. Tôi nói 3 ý kiến :

+ Liên-xô đang ủng hộ Việt-nam, đó là việc tốt, nên tiếp tục ủng hộ mạnh mẽ hơn nữa. Cần làm nhiều bằng hành động ~~tiếp tục~~ ^{thực tế}, đó là biểu thị tinh thần chống đế quốc.

+ Quan hệ với Mỹ nên lạnh nhạt hơn nữa, không nên thoả hiệp với Mỹ, ít nhất là phải lạnh nhạt. Phải có thái độ dứt khoát đối với Mỹ. Đấu tranh cách mạng và đấu tranh ngoại giao, có ranh giới rõ ràng. Toàn phe xã hội chủ nghĩa phải ủng hộ Việt-nam chống Mỹ. Ngày nay bọn Mỹ đang giết hại người Việt-nam, sao lại có thể ngoại giao thoả hiệp với Mỹ. Phải đấu tranh mạnh mẽ hơn nữa.

+ Đề nghị một lần nữa với Đảng Liên-xô đình chỉ ngay việc can thiệp vào nội bộ các Đảng khác (nhất là Đảng Nhật, rồi Đảng In-đô-nê-xi-a).

Đại sứ mới của Liên-xô sang, có mang theo ~~lưu~~ thư của đồng chí Bơ-rê-giô-nhép. Nội dung ~~lưu~~ thư nói : nhiệm vụ của Đại sứ mới của Liên-xô là tăng cường và phát triển quan hệ với Triều-tiên; ~~phân~~ đồng ý những điều mà tôi đã nói với đồng chí đại sứ cũ (nhưng không nói lại cụ thể 3 điều trên). Đồng chí Đại sứ mới ~~đã~~ nói về vấn đề tích cực ủng hộ Việt-nam, rồi đưa cả bản danh sách viện trợ quân sự cho Việt-nam; nói về vấn đề lạnh nhạt với Mỹ, nhưng không nói tới vấn đề quan hệ với Đảng Cộng sản Nhật-bản.

Tôi ~~đã~~ nói thêm là chúng ta có thể đoàn kết được nếu Liên-xô tích cực ủng hộ Việt-nam và lạnh nhạt với Mỹ. Nhưng đại sứ Liên-xô nói là rất khó trong quan hệ với Trung quốc. Tôi ~~đã~~ trả lời là Liên-xô không nên huy động từng đợt phong trào chống Trung quốc; Liên-xô vẫn bán sách chống Trung quốc, xuất bản và bán quyền ~~điều khiển~~ ^{lãnh đạo} của ~~Su-slop~~ ^{Su-slop} chống Trung quốc. Trung quốc phải viết bài trả lời sách của Liên-xô, trả lời ~~viên văn~~ ^{viên văn} của Su-slop. ~~Đại~~

[báo cáo]

- 27 -

Bản sao
TTLTQG III

chính xác
Đạo Liên-xô không làm trước đi việc ngừng bán sách chống Trung quốc. Rồi tôi nhắc lại vấn đề quan hệ đôi với Đảng Cộng sản Nhật-bản, vấn đề ở Lê-nin-gơ-rát bán sách của Si-ga chống Đảng ~~Đảng~~ ~~Đảng~~ Nhật. Tôi đề nghị Liên-xô xét lại quan hệ với Đảng Nhật, Đảng Trung quốc.

Đồng chí Đại sứ Liên-xô có mời tôi sang ~~hà~~ thăm Liên-xô. Tôi nói là không đi đâu cả, không đi Liên-xô, không đi Trung quốc. Sau đồng chí có mời ghé thăm Liên-xô ~~lúc~~ ^{lúc} tôi đi dự hội nghị A Phi II. Tôi trả lời lúc đó sẽ xét, nhưng thực ra xin nói riêng để các đồng chí biết là chúng tôi cử đồng chí Thôi Dũng-Kiện đi dự hội nghị A Phi II.

Xin nói thêm một tin mà Đại sứ chúng tôi ở Liên-xô ^{mới} báo cáo về là ~~năm nay~~ ngày kỷ niệm quốc khánh Mỹ, ^{đến qua} (tháng 7/1965) không có Phó Thủ tướng Liên-xô đến dự như mọi năm, mà chỉ có cán bộ cấp Cục trưởng ở Bộ Ngoại giao. Báo chí phương Tây ^{bản thân} nói như vậy là ~~có thể~~ ^{có thể} trở lại thời Sta-lin.

ta Chúng tôi đánh giá rất cao kết quả cuộc hội đàm ở Hà-nội tháng 11 năm ngoái; ^{ta} hy vọng là chúng ta tiếp tục giữ vững đường lối đã bàn ở Hà-nội. Lập trường của Đảng Triều-tiên giống như trước đây chúng ta đã bàn với nhau : ~~cần~~ nghiên cứu và xem xét kỹ, nâng đỡ và thúc đẩy những nhà lãnh đạo Liên-xô đi vào con đường ngay ngắn, tích cực ủng hộ Việt-nam chống đế quốc Mỹ. Chúng ta có thái độ nghiên cứu thêm và đợi xem ~~nh~~ ^{nh} đôi với Ban lãnh đạo Liên-xô, thúc đẩy họ tích cực hơn. Những người lãnh đạo Liên-xô còn nhiều khuyết điểm và thiếu sót. Ví dụ như Liên-xô ngại lên án kiên quyết cuộc hội đàm Nam Triều-tiên - Nhật-bản, vì họ muốn buôn bán với Nhật-bản (vấn đề này khi đồng chí Cô-sư-ghin sang ^{Triều} không dám lên án kiên quyết.). Họ ích kỷ, chỉ thấy vấn đề buôn bán với Nhật. Có một sự khác nhau xa lắm giữa việc buôn bán với Nhật-bản và chủ nghĩa quân phiệt Nhật-bản.

Trong hoàn cảnh đấu tranh của Việt-nam, các đồng chí chủ trương tranh thủ viện trợ, biểu thị sự đoàn kết của ta trước kẻ thù, đó không phải là việc xấu mà là việc tốt. Đảng Triều-tiên

- 28 -

Bản sao
TTLTQG III

dựa vào tinh thần hội đàm ở Hà-nội, luôn luôn phân đầu theo phương hướng : nâng đỡ, ~~thực~~ tích cực, phê phán mặt tiêu cực. Chúng ta cần tranh thủ mọi sự đồng tình, mọi sự giúp đỡ, dù ít ~~hay~~ yêu ớt. ~~Mọi~~ ^{thực} giúp đỡ 30% thành thực, 70% giả dối hoặc 50% thành thực, 50% giả dối, đều cứ tốt, ta phải tranh thủ. Có người ngại là chúng tôi bị truyền nhiễm. Những người kiên quyết như chúng ta thì không sợ bị truyền nhiễm đâu. Tập trung lực lượng chống Mỹ là cần thiết. Ø

Chúng tôi đã gặp gỡ và ~~thảo luận~~ ^{gặp} nhiều ý kiến với đồng chí Ai-dich (Đảng Cộng sản In-đô-nê-xi-a) về vấn đề tập trung sức ủng hộ Việt-nam, nhưng các đồng chí đó có cách nhìn khác, có ý kiến khác về vấn đề Liên-xô giúp Việt-nam. Chúng tôi không nhận Ban lãnh đạo Liên-xô đều tốt, đều đúng cả, họ có những thiếu sót, tàn tích của chủ nghĩa xét lại còn nhiều. Hiện nay, chúng tôi không tranh luận công khai với Đảng Cộng sản Liên-xô, sau này nêu cần thì sẽ phê phán sau.

Khi đồng chí Cô-sư-ghin sang Triều-tiên, ^{co} hỏi chúng tôi, gặp khó khăn gì về kinh tế không, có cần giúp đỡ gì không, chúng tôi không yêu cầu gì cả. Bơ-rê-giơ-nhép nói Khơ-rúp-sốp cắt đứt viện trợ quân sự cho Triều-tiên là không đúng, nay xin tiếp tục viện trợ. Triều-tiên không từ chối. Liên-xô giúp thêm tên lửa và máy bay, nhưng giúp đỡ không nhiều lắm. Chúng tôi chủ trương cứ nối lại dây quan hệ với Liên-xô. Viện trợ quân sự thì nhận, ~~Viện trợ~~ ^{kinh tế} kinh tế và những thứ khác thì không yêu cầu Liên-xô giúp đỡ. Tóm lại, quan hệ Triều-Xô tiếp tục giữ như tinh thần cuộc hội đàm Hà-nội. Còn về quan hệ đối với các nước Đông Âu, họ muốn có quan hệ tốt với chúng tôi (Cộng hoà dân chủ Đức, Ba-lan, Hung), Tiệp thì bình thường, Bun-ga-ri thì không được tốt lắm.

Chúng tôi chủ trương đoàn kết phải có điều kiện : chống đế quốc, ủng hộ phong trào giải phóng dân tộc, không can thiệp vào nội bộ các ~~đảng~~ ^{đảng} anh em, tích cực ủng hộ Việt-nam.

Bản sao
TTLTQG III

- 29 -

Trong
 9/ Quan hệ giữa chúng tôi với Trung quốc và Liên-xô, *chúng tôi* góp ý
 kiến với họ có nhiều khó khăn; tìm đến họ mà nói thì họ không
 nghe, nhưng khi họ hỏi tôi thì tôi nói. Cũng như Việt-nam, chúng
 tôi không *ảo* tưởng về chủ nghĩa xét lại. Chúng tôi không làm như
 có người nói là 1/3 xét lại, 1/5 xét lại. Không biết họ nói thế
 là nhằm ~~nhắm~~ vào ai, nhưng chắc chắn là không phải nhằm vào Triều-
 tiên và Việt-nam.

Chúng tôi thấy đoàn Việt-nam đi Liên-xô và Đông Âu có kết quả
 tốt, như vậy là đặt cơ sở tốt cho sau này.

Chúng tôi quyết tâm trong các hội nghị quốc tế *của các* đoàn thể nhân
 dân, Triều-tiên đi cùng bước với Việt-nam; chúng ta đã đoàn kết
 và phối hợp rất mật thiết, rất tốt. Mong rằng *chúng ta* tiếp tục làm
 như vậy sau này, *chúng ta* nhất trí với nhau.

Hiện nay, chúng tôi đang chuẩn bị chiến tranh cho nhân dân,
 nhưng không nói to ra ngoài; *chuẩn bị* chiến tranh trong hoàn cảnh
 vẫn cứ tiếp tục kế hoạch kinh tế cho đến ngày xảy ra chiến tranh.
~~Hiện nay~~ Chúng tôi có nói công khai việc tăng cường lực lượng
 quốc phòng, cốt để dọa bọn Nam Triều-tiên, bắt đưa lính sang miền
 Nam Việt-nam.

*
* *

8
 Nói chung, ở ~~tất cả các~~ nước mà Đoàn chúng tôi đến, các đồng
 chí lãnh đạo Đảng và Nhà nước các nước anh em đều có lòng quý
 mến, trọng thị Đảng ta và dân ta, khâm phục cuộc đấu tranh anh
 dũng của đồng bào miền Bắc, miền Nam Việt-nam; tin tưởng là ta
 nhất định thắng lợi, nhất trí với lập trường và đường lối, chủ
 trương của ta; tỏ thái độ đứng hẳn về phía ta, tích cực ủng hộ
 và giúp đỡ cuộc đấu tranh của ta; thấy rõ mối liên quan khăng
 khít *giữa* cuộc đấu tranh của ta với các nước đó và coi là cuộc đấu
 tranh chung. Các đồng chí lãnh đạo Đảng và Nhà nước các nước anh

em đều quý mến Trung ương Đảng ta, đặc biệt là rất quý trọng Bác, ca ngợi Bác một cách chân thành và nồng nhiệt. Các nơi đều tiếp đón tốt, và ở mức cao. Nhân dân Liên-xô ^{và các nước} Đông Âu có nhiều biểu hiện tốt. Nhân dân Trung quốc và Triều-tiên thông cảm sâu sắc với ta.

đến với cuộc
chiến đấu
của
nhân dân
ta.

^{lãnh đạo} Các đồng chí Trung quốc có ý muốn nói nhiều về việc kiên quyết chịu đựng hy sinh gian khổ để chiến thắng hoàn toàn đế quốc Mỹ; về việc tích cực đấu tranh đòi Liên-xô phải viện trợ nhiều hơn nữa, đòi Liên-xô và các nước Đông Âu phải vận chuyển nhiều bằng đường biển. Các đồng chí có phần nào thông cảm với ta hơn, chiều cô ta hơn trong việc đấu tranh chống ^{chủ nghĩa} xét lại thích hợp với hoàn cảnh và điều kiện của ta. ^{không mất mặt khác có phần nào cũng không được vừa lòng về thời điểm}

^{lãnh đạo} Các đồng chí Triều-tiên rất chân thành cởi mở, nhất trí hoàn toàn với ta, sự giúp đỡ rất khảng khái và vô tư.

^{lãnh đạo} Các đồng chí Liên-xô muốn tỏ thái độ tăng cường đoàn kết và hữu nghị với ta, muốn giúp đỡ ta thêm, nhưng trong nội bộ còn có những ý kiến cân nhắc mặt này mặt khác về mức độ giúp đỡ ta (riêng về quốc phòng thì tích cực hơn). Tuy thái độ ủng hộ ta có tốt hơn trước, nhưng vẫn còn lưỡng lự về cái thiện quan hệ với Mỹ, ngại chạm trán gay go với Mỹ. Các đồng chí Liên-xô muốn nhân mạnh nhiều về chiến dịch chính trị cô lập Mỹ; muốn cải thiện quan hệ với Trung quốc theo kiểu xóa bỏ chuyện cũ, không tính đến chuyện cũ, tập trung vào việc ủng hộ Việt-nam. ^{không tính đến chuyện cũ} ^{đồng chí}

^{cũng có nhắc ta} về giải pháp chính trị, ngại chiến tranh ác liệt và lâu dài, nhưng giữ ý với ta nên không dám nói cụ thể, không dám nói nhiều về giải pháp chính trị.

^{lãnh đạo các} Các đồng chí Đông Âu hiểu ta ^{và} thông cảm với ta hơn trước, thấy rõ cuộc đấu tranh của ta là đấu tranh chung, phải có quan hệ nhiều đến tình hình Đông Âu. Các đồng chí đã thấy rõ hơn âm mưu của Mỹ và Tây Đức, chăm lo củng cố quốc phòng hơn trước. Ba-lan nhiệt tình ủng hộ ta, Hung-ga-ri đối với ta rất tốt, muốn

[Đức, Tiệp]

[đặc biệt]

- 31 -

Bản sao
TTLTG III

đồng chí lãnh đạo

tăng cường quan hệ tốt với ta. Nói chung các nước Liên-xô và các
 Đông Âu đều quan tâm đến dư luận và thái độ của quần chúng nhân
 dân, họ đòi hỏi phải ủng hộ Việt-nam tích cực hơn, điều đó có
 tác dụng gây áp lực với lãnh đạo. Bun-ga-ri điều kiện kinh tế
 không khó khăn như các nước khác, nhưng giúp đỡ có hạn độ; tình
 hình chính trị ở Bun-ga-ri chưa tốt, nhân dân rất quan tâm
 đến vấn đề Việt-nam, nhưng lãnh đạo thì chú ý nhiều về quan hệ
 với Nam-tư, với (Anh, Mỹ, Pháp), mở rộng biên giới cho du lịch, nước
 ngoài vào; tình hình chính trị sau này có thể có những diễn biến
 bất ngờ xuất do mất cảnh giác.

[danh từ]

[Handwritten: Brother Tuan will type up an official copy, which should be about 20 pages long]

[Handwritten: 24 copies]

“Report on Meetings with Party Leaders of Eight Socialist Countries”

During these talks, in each country we focused on providing to the Party and State leaders internal information on the Vietnamese people's struggle against the American imperialist aggressors and on our Party Central Committee's assessments and policies. We provided clear explanations of the plots of the American imperialists, described the victories our struggle has won, and explained our strategic resolve to defeat the American imperialists, to defend the North, liberate the South, and to advance toward the peaceful unification of our country. We described our determined resolve to overcome all difficulties and hardships in order to achieve total victory, and we clearly spelled out the certainty of our victory. We also told the Soviet Union and the Eastern European countries that if Vietnam did not resolutely defeat the American imperialist will to commit aggression, the American imperialists would become aggressive and would try to put their foot on our collective heads. They would escalate their acts of aggression and instigate wars against a number of the other fraternal countries, including even the Eastern European countries. We made careful presentations so that the fraternal countries would understand that we were not using only military measures in our struggle and that we were not rigid and machine-like; instead we made it clear that we have a clear and profound understanding of our nation's most sacred revolutionary mission, which is also a heavy and glorious international duty for us.

In general, in all eight socialist countries that we visited (China, the Soviet Union, Poland, Germany, Bulgaria, Hungary, Czechoslovakia, and North Korea), the Party and State leaders whom we met all indicated that they agreed with our assessments and our analyses; they agreed with the policies and positions of our Party Central Committee; and they said that they would actively support and help us politically, morally, and with all types of material support. They also said they are confident that we will win our people's struggle against the Americans.

As for details regarding each individual country, following are a number of statements and opinions expressed by Party and State leaders that are worthy of note:

China:

Views Expressed by Liu Shaoqi

1/-Vietnam's revolutionary struggle against the United States is concrete evidence of Vietnam's great international proletarian spirit.

2/-With regard to Vietnam's aid request, China agreed to the request in principle and said there should be no problems. However, China does not produce a number of the aid items requested in large quantities (items such as trucks, construction equipment, iron and steel, TNT and other explosives, etc.) and still has to import such items, so Vietnam should request these items as grant aid from the Soviet Union and the Eastern European nations; if you request these things right now, they will probably give them to you. It is also possible that the Soviet Union and the Eastern European countries may provide only a small amount of grant aid. In that case, Vietnam should just buy the supplies on credit, and it will not matter if you do not pay the money back later. Currently our North Korean comrades still have not repaid the money that they owe to the Soviet Union, and this has not caused them any problems.

As for any items that you have requested and that the Soviet Union and the Eastern European countries do not provide to you, China will do everything it can to try to

help you, even though China itself still suffers from many shortages.

3/-With regard to building construction projects, in China we have postponed new construction, postponed expansion, and postponed building large enterprises in Category 1 and Category 2 cities, in coastal provinces and First Line provinces. Large construction projects are only being built in the provinces that are Large Third Line Provinces. Each province selects mountain jungle areas which it views as Small Third Line locations, and they build all of their arsenals in these areas.

4/-China has made active preparations to fight if and when war breaks out in order to be able to pro-actively and effectively deal with even the worst-case scenarios. We should make plans ahead of time to be able to deal with the worst-case scenarios and to take precautions against large-scale enemy air attacks. You Vietnamese comrades should build a number of installations to produce a number of different types of products to support war requirements and you should not produce large amounts of peacetime commodities. You should build these facilities in mountain jungle areas, building small, dispersed facilities in secret locations.

After I provided him additional information about our guidelines and policies for transforming our economy and our industries, Comrade Liu Shaoqi said that he agreed with our decisions. However, he suggested that with regard to construction, we should think about the size of the projects and keep our construction projects of only moderate size.

Views Expressed by Zhou Enlai

(Whom we met when our delegation was returning from the Soviet Union and the Eastern European countries)

1/-China's aid to Vietnam this time will be focused on supporting the war and defeating the American imperialists. It will not be possible to provide all the supplies and equipment during the 1965-1966 period. Later, if the war expands and intensifies, China will make the greatest efforts, within its own capabilities, to provide additional help to Vietnam.

2/-An issue of special concern is the transportation issue. Supplies have not yet reached Vietnam and are stuck in Pingxiang [a city in Guangxi Province in Southwest China] or some other location in China, so essentially Vietnam has not yet received the aid. Railroad, road, and maritime transportation is a very difficult for both of our countries, so we must work together to try to carry out this work.

We suggest that your Vietnamese comrades ask the Soviet Union and the Eastern European countries that in the future they should clearly inform us of the quantity and the tonnage of aid goods being sent to Vietnam so that we can make the necessary calculations and transportation arrangements.

Currently, Poland is cautious and afraid of the U.S. in regard to maritime transportation, and it intends to allow the U.S. to inspect its ships. China is fighting hard on this issue.

Later, if the war expands and intensifies, China will do everything it can based on its own capabilities to provide additional help to Vietnam.

3/-As for to the recent political incident in Algeria, we would like to provide our Vietnamese comrades with the following information: Foreign countries, and especially the African countries, were surprised by the incident and they did not understand why Ben Bella was overthrown [editor's note—Algerian President Ahmed

Ben Bella was deposed in June 1965]. However, the Algerian people were not surprised. According to the information we have been able to obtain, and from what we have been told by [Egyptian President Gamal Abdel] Nasser and [Syrian President] Amin [al-Hafiz] (of the United Arab Republic), the primary reason that Ben Bella was overthrown was that he did not respect the sacrifices of the Algerian army and the Algerian people, he planned to mistreat and cast aside former resistance fighters, and he was only interested in kowtowing to foreign countries. The veteran resistance cadres are very unhappy with Ben Bella. Almost all of the current members of the Algerian Revolutionary Council and the Algerian Government are individuals who participated in the resistance war.

China and Vietnam have both experienced struggles against Japan, against France, and against the United States, so both of us can understand this situation.

4/-We are very moved and are filled with respect to see how determined the Vietnamese Party and the Vietnamese people are to make sacrifices in their fight against the American imperialists. All with one heart, everyone from top to bottom, Party members, government, soldiers, and civilians united, North and South in solidarity, all under the leadership of the Party Central Committee and Chairman Ho—those are the decisive factors that will ensure Vietnam's victory. A nation that dares to struggle, that dares to sacrifice, that dares to seek victory, is certain to win victory. We think that if Algeria, which has a population of 11 million people, was willing to sacrifice one million of its people to win victory over the French imperialists, since Vietnam has a population of more than 30 million, we are certain that your resolve will be even stronger. We have told our Chinese cadres that if Vietnam can resist 800,000 enemy troops (of which we anticipate up to 300,000 will be American troops), then China must be prepared to resist an enemy army force that is 40 times larger. Since Vietnam has such courage, China must also have similar courage. Only if Vietnam has great resolve and China also has great resolve will the enemy have to revise his calculations, and only then will the enemy fear us. Vietnam has a spirit that does not fear death, that does not fear sacrifice, and that is why for the past several months the Americans have had to reconsider their plans. However, we should also be vigilant, because every time the enemy makes a new escalation in the war, he also begins to talk about peace in order to deceive U.S. domestic public opinion and world public opinion. We must carry out a very arduous and protracted task, which is to make the people of the entire world clearly understand the plots and schemes of the American imperialists and clearly understand that we have the just cause and that we are determined. [Following line is crossed out: "Comrade Zhou Enlai devoted a great deal of time to talking about this subject."]

5/-In our opinion, you comrades did a good job during your visits to the Soviet Union and the Eastern European countries, and in particular we believe that you made the people of those countries sympathize with Vietnam. This is in part because the people of those countries previously fought against the fascists. You Vietnamese comrades did good work with the people in order to influence their leaders, even though that influence is at present still small. The leaders of those Parties and those States agree with you and support you, but later on they may still vacillate in the face of the imperialists. The Soviet leaders are not sincere or serious about providing help to Vietnam. The Soviet Union gave Indonesia 800 million dollars, they gave India 900 million rubles, and they gave Egypt 1.2 billion rubles. Vietnam is on the front line, but the Soviet Union gives it less, and that is so that Vietnam will not be able to fight big battles, so that it will not be able to start a war.

6/-The Americans plan to increase their attacks against North Vietnamese transportation targets. They will conduct heavy bombing of Haiphong and Lao Cai, and they may even bomb the Pingxiang railroad line. They have not yet bombed Hanoi because they know that there are four Soviet missile units there and they want the Soviets to persuade Vietnam to begin negotiations. If Vietnam remains firm and refuses to sell out its principles, the Soviet Union's defeatist thinking will not be

effective for the Americans. However, it is possible that the U.S. will bomb Hanoi in order to test the Soviet Union, and before they do that they will first issue a warning. There are rumors that in August 1965 the U.S. will suspend the bombing for one month to give the Soviet Union time to persuade Vietnam to begin talks and enter into negotiations. If the Soviet Union were resolute [in supporting you], the U.S. would weaken its stance and would become fearful.

7/-I would like to reiterate what Comrade Liu Shaoqi told Vietnam's leaders, which is that Vietnam and China differ in our respective assessments and opinions about the Soviet leaders. If you Vietnamese comrades want them to increase their support and encourage them to be honest, I would like you to go ahead and try, then see what happens. However, we think you will be unsuccessful. Even [Alexei] Kosygin is the same—he says one thing, but when he goes back home, he changes his position. That is why we cannot trust them. China must continue its struggle against the revisionists.

China will write a letter to the Soviet Union to exchange ideas and to respond to the Soviets about the question of having the three Parties—the Vietnamese, Soviet, and Chinese Parties—issue a statement opposing American imperialist aggression against Vietnam and that talks about improving Sino-Soviet relations. We feel that a joint statement is not possible and think that instead we should each issue separate statements. However, in our letter we will make it clear that we want the Soviet Union to truly support Vietnam against the American imperialists. We will also raise a number of requirements that the Soviet Union must first meet:

- The Soviet Union must improve its relations with Albania.

- The Soviet Union must not help the traitorous Japanese Communist Party.

- The Soviet Union should not incite a mass anti-Chinese movement within the fraternal Parties.

- The Soviet Union should take a position that truly is completely on Vietnam's side.

- The Soviet Union must truly support Pham Van Dong's four-points [of April 1965] and the 22 March 1965 statement issued by the National Front for the Liberation of Southern Vietnam.

- The Soviet Union must truly stand in the Communist ranks, abandon its policy of Soviet-American cooperation to rule the world, and not "play footsie" with the U.S., Britain, and France.

I am informing you of this ahead of time so that you can report this to Vietnam's leaders [This line is handwritten and replaces the following line that was crossed out: "Based on my personal experience with the current Soviet leaders, this [letter] will not achieve anything."]

Chairman Mao [Zedong] has said that he does not oppose you Vietnamese comrades asking the Soviets for support, and the more support you can get, the better. However, you should ask for items that are appropriate and that will be effective. For example, you should ask for MiG-17 and MiG-19 aircraft rather than MiG-21s, which would be hard for you to maintain and operate. Vietnam should ask the Soviets for a large quantity of explosives. They have a stockpile of one and a half million tons of explosives, so ask them for 100,000 tons—that would be no problem for them. You should demand that they give you a large number of twin-barreled 37mm anti-aircraft guns; equipment to repair roads and railroad lines; communications and radio broadcasting equipment; and a number of ocean-going ships. The Soviet Union must give Vietnam a great deal of help, because only by doing so will it benefit the cause

of the world revolution. Their aid must be sent by sea. Every day the U.S. sends three big ships filled with weapons and supplies to South Vietnam. We must do a lot and we must take strong actions, because only then will the U.S. begin to rethink its actions and become afraid. We cannot rely solely on public statements that consist simply of empty words. You Vietnamese comrades should demand that the Soviets help you a lot more and demand that the vast bulk of the aid must be sent by sea. China is not afraid to struggle [i.e., argue] with the Soviet Union over helping Vietnam and over shipping the aid by sea.

The Soviet Union and the Eastern European countries have no choice other than to help Vietnam. In reality, however, they are afraid of the imperialists. They only give a small amount of aid to Vietnam while at the same time they make loud propaganda statements to the outside world. They do not dare to take a hard line against the American imperialists. They are in a state of contradiction, so their actions are two-faced. China must struggle against revisionism in every way it can. There are two possibilities: One is that the Soviets will continue to be bad but the revolutionary consciousness of their people be awakened and their people will demand that their leaders be replaced, one by one ([Anastas] Mikoyan may soon be replaced), which will turn the situation in a good direction; or, two, it is also possible that there will be a true transformation in a positive direction. However, at present the opportunity for this has not yet arrived.

We must strive to struggle in every way possible. This is a challenge, a test for us. Vietnam is now on the front line of the struggle against the imperialists, but we Chinese are not yet on the front line, so we can devote many forces to the struggle to expose the imperialists and the revisionists. You Vietnamese comrades can contribute more in this effort.

There is one thing that you need to keep an eye on—the Soviet leaders are currently avoiding arguing about substance for fear of exposing their true nature. They are different than Khrushchev in that they are smarter. They try to make it look like they are actually lovable and that they are being bullied [i.e., pressured]. China must continue to struggle against them.

9/-I would like to take this opportunity to reiterate something we said to Chairman Ho about the Second Asian-African Conference. China is totally opposed to allowing the Soviet Union to officially participate in the Second Asian-African Conference. However, we also anticipate that a number of the individual Asian republics of the Soviet Union may ask to attend as observers. In order to avoid having the conference fall apart, China would not oppose this. This is for Chairman Ho's ears only; do not tell the other socialist nations about this.

Soviet Union:

Views Expressed by [Leonid] Brezhnev:

1/-It is important that you inform us about the situation during peacetime, and it is even more important to inform us during wartime. The briefing you Vietnamese comrades gave us has helped to provide Comrade Kosygin and me with sufficient information to argue for Vietnam's position. We will cooperate closely in the struggle. We need to keep each other informed about our respective positions and policies on a regular and timely basis, because only in that way can we help each other and coordinate the struggle properly. Naturally the Soviet Union does not want to be informed about the situation simply out of curiosity, and we will not let the information you provide to us fall into the hands of others.

2/-We are in total agreement with the policies and positions of the Central Committee of the Vietnamese Workers' Party. There is nothing with which we disagree. It is our sincere desire to support you politically and to help you with weapons. We only want

to help you win your struggle. Our entire Presidium is unanimous on that point.

3/-Comrade Brezhnev expressed concern about the Chinese newspaper article that said the 17th Parallel no longer exists (I explained this issue to him).

[Translator's Note: There is a hand-written note saying that Point 4 should be dropped in the final version. The subsequent points were re-numbered by hand. Following is the original Point 4, which was dropped:

"Comrade Brezhnev asked about the issue of sending Soviet volunteers to fight in Vietnam and asked whether enough Soviet military specialists [advisors] had been sent to Vietnam. I replied only that I would submit his question to the Politburo when I got back home."]

4/-Comrade Brezhnev said that he believed that China was prepared to participate in the fight against the U.S. in Vietnam.

5/-The Soviet Union is studying the question of providing additional military aid to Vietnam and is considering how it might be able to ship torpedo boats to Vietnam by train.

6/-I would like to thank our Vietnamese comrades for their assessment of Soviet aid as being excellent. We know that our aid does not meet 100 percent of Vietnam's requirements. We are serious in wanting to find out how we can give you more military help. No matter how difficult it may be, we will continue to provide you with military help. You should have facilities to repair essential weapons. As soon as this meeting is over, we will immediately tell our Soviet comrades to resolve this problem.

7/-The American war against North Vietnam is primarily being conducted with air power. It is very important to protect Hanoi and other important strategic centers. Soviet surface-to-air missiles are very effective. You need to study our missiles and gain a firm grasp of this technology; that is extremely vital. If we can inflict 90 percent losses, or at least 60 percent losses, on the enemy, the enemy will become terrified. We raise this issue in this manner to see if there is a way to resolve the issue of how best to use the Soviet Union's training personnel. The Americans are fearful for two reasons: the missiles themselves are frightening enough, and Soviet training personnel are providing instruction on how to use them. The Americans are also afraid of becoming involved in a direct clash with the Soviet Union. The Americans are now arguing about whether or not they should attack Hanoi, so we can see that this issue could deter them.

The U.S. usually conducts its wars in places where they will not have to cross a border and where they will not be involved in a clash with the Soviet Union. I suggest that you comrades raise this issue with the Politburo and suggest that they study our recommendation.

8/-I talked to Comrade Kosygin about making a maximum effort to help Vietnam. I want you all to believe that we will do everything we can.

Our experience has shown us that during wartime building one's economy and building up industries involves many tense and complex problems. Will evacuating and dispersing your enterprises weaken the economy? Should material supply and technical facilities be built during wartime?

After listening to my description of our policy on transforming our economy and our

industries, Comrade Brezhnev said that he agreed with his Vietnamese comrade on this matter. He agreed to help to build material supplies and technical facilities and said he would carefully study the question of helping us to build a number of industrial projects in our next plan (fertilizer, heavy machinery, steel mills, etc.).

9/-We have the utmost respect for the stalwart, heroic struggle being waged by our Vietnamese comrades and for their creative labor efforts. Like you, we have the greatest confidence in Vietnam's victory. We will stand with you in many different areas and will do what we can to help reduce the destruction, the losses, and the sacrifices suffered by Vietnam. The U.S. attempted to send a letter to Vietnam through us, but we refused to accept their letter because we had not been authorized by you to do so (the letter involved a U.S. one-week bombing halt...).

We are in complete agreement with your assessment that the imperialists are never sincere. However, we would note that they currently are seeking a way out, so we should find a way to exploit their difficulties. We also do not know what method we should use to try to exploit the enemy's problems. Should we seek an intermediary or should we use some other way? It would be very difficult for the Soviet Union to do this because our Vietnamese comrades have not yet indicated that is what they want us to do. We want to stress that you have our whole-hearted military, political, and moral support. We will never hold secret meetings or make secret agreements with the U.S. on this issue. We have absolutely no hidden intentions.

It is my personal opinion that, in addition to the correct military measures that you comrades are now carrying out, you should also expand your campaign directed against the American imperialists to the entire world. That is something that is extremely essential. The Soviet Union is currently doing a great deal in this area. Every time delegations from capitalist countries or from nationalist countries visit the Soviet Union, we always use these opportunities to gather support and forces for the anti-imperialist front. We have also held discussions with other Communist Parties and the other socialist countries about doing things along this same line.

10/-Our Party Central Committee believes that in addition to helping Vietnam militarily, we must also unite the international Communist movement to support Vietnam. This would enable us to support progressive forces in the United States in the struggle against [President Lyndon B.] Johnson. That is very important. There are now disagreements inside the United States. A number of our comrades have traveled to Europe and Africa to clarify and explain our position. If we can resolve our disagreements with China, the Americans would have to change their attitude toward Vietnam. Unfortunately, however, the disagreements continue. This is truly difficult to explain and to understand. The Americans have openly and blatantly said that by exploiting the Sino-Soviet dispute, they will have a free hand to do what they want. We were very angry but did not know what to say with regard to the statement that [Beijing Party Committee First Secretary and Chinese Communist Party Politburo member] Peng Zhen made in Indonesia [on May 25, 1965], which was that the Soviet Union was giving only a little and very insignificant help to Vietnam, that the Soviet Union was colluding with the U.S., that the Soviet Union was defeatist, and that it had betrayed Vietnam [editor's note— A reference to Peng Zhen's speech at the Aliacham Academy of Social Sciences in Indonesia on May 25, 1965]. We know that it is true that China is helping Vietnam, but we wonder why China will not unite with the other fraternal Parties in helping Vietnam. Even Comrade [Dipa Nusantara] Aidit [of the Indonesian Communist Party] wanted to allow Vietnam's Workers' Party delegation to speak on behalf of the fraternal Parties at the ceremony commemorating the formation of the Indonesian Communist Party, but China sabotaged that plan. If the Vietnamese Workers' Party's had been able to speak on behalf of all of the fraternal Parties, everyone would have seen our unity, the people of the world would have seen unity, and this would have frightened the Americans. We do not raise this issue out of any desire to cause contradictions [i.e., conflict] between Vietnam and China. We clearly understand the position our Vietnamese

comrades are now in. We are just confused and angry because we do not understand why the ideological conflict has been raised in relation to helping Vietnam. The Soviet people and the Soviet Communist Party are very unhappy about the statements made by our Chinese friends that we are giving only a little help to Vietnam. Even Chinese ambassadors overseas have slandered us by saying that we are not helping or that we are helping only a little. However, we have not fallen into their trap, and that is why we have not responded to these lies. For the past six months we have collected a great deal of documentation about this. However, we do not want the American imperialists to know about this, because to the U.S., Sino-Vietnamese solidarity in opposing them would have a decisive effect on the U.S. decision on whether or not to bomb Hanoi and your industrial zones. We have remained silent, even though our spirits have been hurt, in order to force the U.S. to think about this and to be cautious. We did this to benefit the revolutionary movement. This is because we do not want to let the imperialists think that we cannot achieve unity and solidarity with one another. For the sake of the Vietnamese Party and of the Vietnamese people, we have remained very patient and have exercised great restraint, but we will speak out when and if necessary. At a point in time when the Vietnamese people are shedding their blood, we do not want to besmirch our collective international reputation. Our Vietnamese comrades should have more confidence and trust in the Soviet Communist Party and in our people. [Handwritten parenthetical addition: (At this point I spoke up to tell him that our Soviet comrades should work patiently for Sino-Soviet solidarity in order to unite the entire socialist camp and the international communist movement)].

If the U.S. believes that the Soviet Union will not help Vietnam and that the differences between China and the Soviet Union are irreconcilable, the U.S. will widen its bombing campaign and will intensify the war even further. However, the U.S. will not dare to take too many risks, because they know that in the end we will unite, and that is something that they must take into account. We will spare no expense to build up the Soviet Union's national defense. The Americans are also afraid of that.

Perhaps we have been guilty of deficiencies for which our Chinese comrades can criticize us. Our deficiency has been that we have not used labor organizations, youth organizations, women's organizations, the press, and other forces around the world to mount powerful protests against the American imperialists. However, we are now putting heavy pressure on British Prime Minister [Harold] Wilson. Comrade Kosygin has refused to visit Britain, and while Wilson had previously asked to visit the Soviet Union, we did not approve his request. We are now working to exploit every possibility for the struggle to support Vietnam [Handwritten parenthetical addition: (At this point I interjected a comment about the position of the Soviet Union and the need to expand the struggle front against the American imperialists and to put strong pressure on the British imperialists); there is an additional, illegible handwritten line for insertion between "the position of the Soviet Union..." and "...and the need to expand..."].

11/-We believe that our Vietnamese comrades will certainly win victory, but you should look for a way to reduce your sacrifices and losses. You should find a practical way to resolve this issue. If in the future you would like to hear our ideas, we will be happy to give them to you. However, we first need to get the ideas of our Vietnamese comrades. The Soviet Union is always ready to play a role to help Vietnam in this matter. [Handwritten "?" in the margin next to this line]. We must develop a political campaign to envelop the American imperialists in a struggle atmosphere that they simply will not be able to withstand. However, we must first be united. If China agrees, we could go to Beijing to discuss the subject of support to Vietnam. This would certainly make the other Parties happy and would scare the imperialists to death. We want to improve our relations with our Chinese comrades. All that is needed is sincerity and clear-sighted intelligence in order for us to be able to work together to work out a plan to oppose the American imperialists.

12/-We are now doing everything we can to create cracks in the North Atlantic alliance [NATO] and to exploit the contradictions between the U.S. and France and the U.S. and Turkey. We have managed to accomplish quite a bit and we will exploit every political situation to shake up and weaken the enemy's ranks for the benefit of the revolution and for the benefit of the socialist countries.

13/-We are very happy to have had this chance to meet with our Vietnamese comrades. We think that we can tell each other the truth, and we feel better about the situation. We greatly value the Workers' Party Central Committee's decision to send this delegation to the socialist countries, and we are confident that our Eastern European comrades will give you an excellent reception and will do their best to help our Vietnamese comrades.

Views Expressed by Comrade [Alexei] Kosygin:

1/-I completely agree with your assessment of the situation and with the conclusions reached by our Vietnamese comrades, and I agree with your conclusion that the factors that would turn this conflict into a limited war are continuing to grow.

2/-I was very pleased with the talks I have had with Vietnam's leaders, both in Hanoi and in Moscow, and I recall those discussions with great pleasure.

As for this visit, I am also very happy to talk to you all here. I can say that your conclusions are very correct. I also agree with your policies on transforming your economy and your industry, but I would like to counsel you comrades that you should not try to be too ambitious, that you should not try to build too much.

3/-In the struggle against the American imperialists, we must employ every capability and every solution, both military and political. The Soviet people and the Soviet Communist Party are in total sympathy with Vietnam and will help and support Vietnam. All of the statements issued by the Central Committee of the Soviet Party and the Soviet Government are fully in accord with the positions and statements of our Vietnamese comrades. The statements that we make are based on the principles that Comrade Pham Van Dong has laid out, so our statements are correct. We could not do it any other way. When the American industrial capitalist [Cyrus] Eaton visited the Soviet Union, I told him, "The best way for the U.S to end the war in Vietnam is to agree to Pham Van Dong's four points; that is the only possible solution to the problem." Every time we issue an official statement, we follow Pham Van Dong's statement exactly.

The Americans are now trying to find a number of different ways to meet with us to discuss a resolution to the Vietnam problem. Canada is also now serving as an intermediary between the U.S. and Vietnam. We have said that Vietnam knows how to resolve the problem. We believe that Vietnam is very correct, that its position is very correct, and that there is no other way to resolve the Vietnam problem.

Generally speaking, the capitalist activists from various nations that I have had a chance to meet do not try to justify the U.S. policy in Vietnam. They are only interested in how to bring an end to the war in Vietnam. My response to them is always that the way can only be found by following the spirit of the position that Prime Minister Pham Van Dong laid out. Our Vietnamese comrades have put forward a very good plan, a plan that is good for Vietnam, good for us, and good for all of the other nations of the world.

4/-I would like to inform you that the Vietnam problem is the reason that relations between the Soviet Union and the United States have become much worse. We will help Vietnam whole-heartedly, in every way we can. The main thing, however, is that

we must build a united front against American imperialist aggression throughout the world.

5/-We will do everything we can to carry out the pledges we have made to Vietnam. However, we must do something to reach an agreement with our Chinese comrades on aid and transportation arrangements.

6/-The American situation is very complicated. They may carry out a protracted war, but the American people will certainly not support them. Currently, in the United States the voices of war are being heard [three words crossed out that would make this sentence read "...the voices of the struggle against the war are being heard."] We believe that Johnson may easily change his mind, listen to his advisors, carry out a big provocation, and take the risk of expanding the U.S.'s military actions. Johnson has moved very far away from the position he took when the voters elected him. Johnson has followed in the footsteps of [Barry] Goldwater, an outspoken leader of the anti-communists. The Americans are increasing their forces, increasing their military budget, and increasing their orders for military supplies and equipment. The situation is becoming more and more complicated with each passing day. We have accurate military intelligence information on this. You comrades need to make preparations and be ready to vigorously respond when Johnson expands U.S. military operations in Vietnam.

7/-Comrade Brezhnev and I have decided to give Vietnam all-out military assistance. We will give you more guns and ammunition so that you can fire as much ammunition as you want to defend Hanoi, Haiphong, and your important bases.

8/-Your trip at this point in time has been very beneficial and very necessary, because it advances the work of pulling together the forces that must be assembled and of making everyone clearly understand and agree with your assessments and conclusions.

We believe that the Vietnamese Party and the Vietnamese Government should send delegations to visit a number of countries and Parties in the capitalist world, such as France, Italy, etc. We must pull together all forces to carry out this struggle in order to show the imperialists that we are united. This is the main point.

9/-We have frequently been saddened by the attitude of our Chinese comrades. Peng Zhen's speech in Indonesia benefited the American imperialists—that was a tremendous betrayal. If we have disagreements, we should not let the imperialists know about our disagreements. We should not display our divisions openly for the enemy to see. We should not let our disagreements spread and grow. We can only fight imperialism by keeping our forces united. We will continue to resolutely follow this path. That is why we view this trip by our Vietnamese comrades to be essential, both for the Vietnamese people and for the entire socialist camp.

10/-I want you comrades to know that our firm, unyielding attitude is that you comrades will win—your victory is certain. We will do absolutely everything possible to unite all forces opposed to imperialism. That is the decision of the international Communist movement. If we did anything else, our Party and our people would never forgive us.

11/-The situation of the Americans in Vietnam is not bright, even though they have great strength. However, we must make accurate assessments of the forces of our enemy. The Americans are very worried about their position in South Vietnam and they are not confident about their ultimate fate. The Americans currently do not yet have any plan to end the war in Vietnam. This fact makes the Americans lose confidence. However, the war will expand and it will become ferocious, because the

U.S. will try to hold onto Vietnam for a long time. The people of North Vietnam and of South Vietnam are true heroes. Our entire Party and our entire population are filled with respect for you. The people of the entire world respect you. We clearly understand the complex nature of the struggle in Vietnam. Tiny Vietnam is fighting the very powerful American imperialists. That is truly heroic. You comrades are now holding high the banner of Communism and are bearing the entire burden of the heavy weight of war. Everyone must respect your ideas and opinions. We clearly understand that your struggle is our struggle. We promise that we will whole-heartedly support you and assist you.

Poland:

Views Expressed by Comrade [Edward] Ochab:

1/-Comrade Ochab expressed Comrade [Władysław] Gomułka's warmest greetings. He said that Comrade Gomułka could not attend this discussion because he was ill and was recuperating at a remote location.

2/-The Polish Party and the Polish people whole-heartedly stand on the side of the Vietnamese people. We lost six million people during our struggle against the fascists, so we have a very clear understanding of the heavy burden that Vietnam bears, and we have great respect for Vietnam's heroic struggle and for how you have been honed and have matured in battle. We are certain that Vietnam will win victory and we totally agree with Vietnam's conclusions and policies.

3/-We suggest that Vietnam let us know what Poland can do to get talks started (We gave the Poles a clear explanation of the devious American plot involving negotiations without pre-conditions).

4/-Comrade Ochab was careful not to directly criticize China like Comrade [Communist Party of the Soviet Union Organization Committee Secretary and Politburo member Andrei] Kirilenko did. He said only that recently the Chinese had issued a semi-official statement in the Chinese press which said that the 17th Parallel was no longer a boundary line, and he asked what the Vietnamese comrades thought of this statement (After listening to him, we explained our position. The Polish comrades did not ask any more questions, nor did they say anything else about this subject).

5/-Public opinion in the European countries is increasingly denouncing the war that the U.S. is waging in Vietnam. In the U.S., the people are becoming increasingly worried and opposition to the war is growing stronger among intellectuals, university students, journalists, and scientists. We Poles have only limited ability to influence the U.S.

6/-West Germany is stepping up its plots and schemes directed against Poland, Czechoslovakia, and the German Democratic Republic [East Germany]. We are strengthening our defenses and are increasing our vigilance.

Poland has a good chance of successfully completing its five-year plan, but we are still experiencing many economic problems and our agriculture is still weak.

7/-The imperialists plan to exploit the contradictions within the socialist camp and between Communist Parties by using them to attack Vietnam. Our Party is working to promote solidarity in order to prevent the imperialists from exploiting disagreements. You Vietnamese comrades are encountering major challenges but you are fighting stalwartly. We would like to thank our Vietnamese comrades for struggling hard, because your struggle helps us in Eastern Europe to combat the U.S. and West Germany.

The German Democratic Republic:
The Views of Comrade Walter Ulbricht:

1/-The Party and Government of the German Democratic Republic is in total agreement with Vietnam's assessment of the situation and with its policies and policy guidelines. We will actively support you and will maintain close solidarity with Vietnam in your fight against the American imperialist aggressors. We need to form a broad worldwide front that supports Vietnam and opposes the American imperialist aggressors and warmongers.

2/-Our Vietnamese comrades see the true nature of the American imperialists and their plots. We are sitting here talking to you comrades while the Americans and the West Germans are just a few hundred meters away from us, so we understand their nature and their plots. Unfortunately, there are still some people who do not understand, so we must unite to make them understand.

3/-We share your belief that the Americans will only negotiate when we attack them strongly. South Vietnam is fighting hard and is winning. North Vietnam must erode the strength of American air power even more than it already has. The socialist countries must actively help Vietnam to inflict heavy losses on the American air forces. Only if many more American aircraft are shot down will the American imperialists reconsider and agree to sit down to talk. Air defense and shooting down enemy aircraft are extremely important. There are currently two parallel possibilities: to continue to fiercely shoot the Americans in the head and to negotiate a political settlement when necessary.

4/-The war in Vietnam provides a very valuable lesson for the socialist countries. The situation in Vietnam has given rise to many new issues. The socialist countries can learn many lessons from the experience in Vietnam. The struggle in Vietnam is our common struggle and that has tremendous impact on our support.

5/-Our own situation, in which we are opposing the West German revanchists, has caused us many complex and difficult problems, and our struggle is very expensive. The situation in which our country finds itself is different from your situation. Every person fights in his individual position, but the entire socialist camp must unite to push imperialism back, and the more united we are, the more victories we will win. We have cooperated well with each other—Vietnam has won military victories and the German Democratic Republic has won a diplomatic victory over West Germany in Egypt [editor's note—following the establishment of diplomatic relations between the Federal Republic of Germany and Israel in May 1965, many Arab countries, including Egypt, broke relations with Bonn]. We are now studying how to strike a new blow against the West Germans. The battlefield in the fight against the imperialists is vast, but all we need to do is to unite and to coordinate our struggle. There are many different forms of struggle, but we need to pay a great deal of attention to the political struggle.

6/-We suggest that our Vietnamese comrades should come up with a complete plan so that when you request long-term economic assistance we can more easily fulfill your request, because at present the socialist countries in Eastern Europe have divided up production responsibilities amongst ourselves. We are always ready to help Vietnam, and we will do whatever we are capable of doing to help you.

Bulgaria:
Views Expressed by Comrade [Todor] Zhivkov:

1/-Vietnam is the Southeastern forward outpost of the socialist camp, and you are

fighting to protect the interests of the entire socialist camp. Bulgaria will maintain solidarity with Vietnam and will stand on Vietnam's side in the struggle against the American imperialists.

2/-There must be a military solution as well as a political solution, but we should seek the softest, most flexible method. Bulgaria's military and economic assistance will be limited because we are a small country, but we will make positive efforts to support you politically and diplomatically. The Bulgarian Party Central Committee and the Bulgarian government will issue concrete instructions to our various agencies to develop and expand Vietnam's political influence.

3/-We are prepared to accept more Vietnamese students sent here to study in Bulgaria.

Hungary:

Views Expressed by Comrade [János] Kádár:

1/-The Hungarian Party, government, and people have a true international proletarian position and attitude toward the Vietnamese people's struggle against the American imperialists. We view it as our common struggle; we will maintain solidarity with you in this fight and will try to do anything we can to help Vietnam, including sending volunteer army fighters should that be necessary.

2/-We are in total agreement with the policies and policy guidelines of the Vietnamese Party, the Vietnamese government, and the Central Committee of the National Liberation Front. Alongside the military struggle, we also need to step up the political struggle in order to expose the true nature of the American imperialists and isolate them. The Hungarian Party and government has officially and publicly stated that it views the National Liberation Front as the sole legitimate representative of the people of South Vietnam, and we are prepared to approve the establishment of a Front representative office in Hungary.

3/-Even though there are still disagreements, the Parties and the socialist countries need to unite and to maintain solidarity in the struggle against imperialism, first of all to provide the greatest support to Vietnam. The Hungarian Party and government agree with the Soviet Union's position that if we all issue a joint statement and sign an agreement to support Vietnam we will become even stronger and our enemy will be forced to fear us.

4/-On the occasion of this visit by your Vietnamese delegation, we have decided to conduct a major propaganda campaign to give our people a clear view of the representatives of heroic Vietnam and to let our people clearly see Vietnam's revolutionary fervor. We view helping Vietnam as our duty and we will do everything possible to provide help. We will devote all of our resources and capabilities to supporting and helping Vietnam.

5/-In parallel with the military struggle, the political struggle is also extremely important. We must provide explanations that will prevent the people of the world from getting the distorted impression that one side is prepared to enter into talks while the other side does not even mention talking.

6/-At this time of ferocious struggle, we must resolve the most important problem, which is to achieve unity and solidarity in opposing the imperialists and in providing all-out support to Vietnam. The Parties and the socialist countries must assume this responsibility. There may be differing ideas, but the most important thing is to support Vietnam's struggle against the American imperialists. Recently our Chinese comrades have said one thing that is good, which is that the governments and the

peoples of the socialist countries and the nationalist countries should unite in support of Vietnam.

In addition to the above views, Politburo Member and Deputy Prime Minister [Jenő] Fock told Ambassador Hoang Bao Son the following:

+a/-The Hungarian Party Central Committee and government are very pleased with the results of the talks and with the signing of an aid agreement with our Vietnamese comrades. They have briefed the entire Party about giving support and help to Vietnam, and they have also provided partial information on this subject to the general population. The Central Committee and the government have decided to work to persuade the entire Hungarian population to support Vietnam. The Hungarian people say that we are not providing enough help and they say we must help even more. Perhaps we will consider launching a fund-raising campaign.

+b/-If Hungary sees that Vietnam is using its military aid properly, that aid might be increased by approximately two million rubles. Hungarian military aid may be used both in North Vietnam and in South Vietnam. Hungary's military aid may be increased, provided that the Soviet Union and China do not require Hungary to pay for transportation costs.

+c/-In September, or perhaps by the end of 1965 when discussions are held about the 1965-1966 trade agreement, Vietnam can discuss long-term aid, but that will depend on the military situation in Vietnam.

+d/-Hungary has excellent mining equipment and it is a pity that our Vietnamese comrades have not bought any of our equipment over the past several years. We suggest that Vietnam reexamine this subject.

Minister of Defense [Lajos] Czinege provided the following additional information to Ambassador Hoang Bao Son:

-A Hungarian Army missile unit has volunteered to be sent to Vietnam.

-Hungary has a number of new, well-made weapons: a rifle with a sighting device and computation device that can hit a bird at distances of one to two kilometers, meaning it would be very good for shooting down helicopters; a folding-stock silenced sub-machinegun that would be very good for use by sappers, and Hungary is willing to provide as many of these guns as Vietnam wants; an artillery piece with a range of three kilometers that is so light that three people can carry it but that is rather technically difficult to disassemble and reassemble—this gun could be used in South Vietnam; a small mine with great destructive power; and an anti-aircraft gun for use in defending bridges. He also said that Hungary had many coastal defense mines.

-He said Vietnam should send personnel to Hungary to study these weapons and added that if we decided that we could use any of these weapons, our personnel could take the weapons back to Vietnam with them.

The Hungarian comrades reminded Ambassador Hoang Bao Son that the Hungarian Party Central Committee plans to send two Politburo members to Vietnam to hold direct meetings with the Vietnamese Workers' Party in order to get to know each other better, to build on the results of this visit by our Vietnamese delegation, and to hold further discussions on aid (this will be a Party-to-Party visit). Vietnam will decide on the date of the visit. The visit could wait until after 2 September, Vietnam's National Day, but they said the sooner the visit can be arranged, the better.

Czechoslovakia:

Views Expressed by Comrade [Antonín] Novotný:

1/-Czechoslovakia stands with Vietnam and whole-heartedly supports Vietnam's struggle against the American imperialists, no matter how badly this might affect our economic relations with the United States. Czechoslovakia recently signed an agreement with the U.S. calling for the U.S. to return 165 million gold korunas (our former currency), but because Czechoslovakia was protesting so vociferously about the Vietnam War, the U.S. has refused to return this money to us. We will also certainly not forgive the Americans and the West Germans for their plot involving Czechoslovakia's border.

2/-We clearly understand the importance of the struggle being conducted by our Vietnamese comrades, we clearly recognize your struggle's close connection with our country, and we agree with the conclusion reached by our Vietnamese comrades that if the U.S. should win that struggle, it will seek to commit more aggressions and will start wars against many other countries.

3/-We must frankly acknowledge that the U.S. is exploiting the disagreement between the Chinese Communist Party and the Soviet Union and the other Parties. If it had not been for this situation, the U.S. would never have dared to take such actions against the Democratic Republic of Vietnam. We cannot understand the position of our Chinese comrades on the issue of helping Vietnam. Our aid must be unified and closely coordinated. In the future, the history of the international communist movement will assess and reach conclusions about who caused this division, and the side that caused this split will have to bear the responsibility (I interjected at this point to explain our Party Central Committee's policy of patiently and steadfastly working to achieve solidarity).

4/-American forces in Vietnam will be bankrupted and will fail. The U.S. cannot defeat Vietnam morally or militarily. In spite of the heavy losses that Czechoslovakia has suffered from the recent floods (this was our biggest flood since 1892 and it has caused losses of at least 250 million rubles), we will do everything we can to help Vietnam, because you are facing far greater problems than we are. We also want to help our Cuban comrades, because the U.S. may also carry out provocations against Cuba to incite military clashes. We will certainly support Vietnam in its struggle on the front lines, and we are also prepared to accept Vietnamese students and help to train cadres for Vietnam.

5/-We have told France that Vietnam's struggle is totally just and that Czechoslovakia will do everything it can to support Vietnam morally, politically, and materially.

People's Democratic Republic of Korea:

Views Expressed by Comrade Kim Il Sung:

1/-We totally agree with your assessment of the situation and with the policies of our Vietnamese comrades. The conflict in Vietnam will be ferocious. Our experience in Korea shows that during the negotiations for a cease-fire (negotiations that lasted for two years), the enemy bombed us very heavily in order to put strong pressure on us. During the Korean War they bombed our entire country, and they even destroyed our dikes. We think that the enemy may bomb Hanoi. It was Korea's experience that during the entire course of the war large enterprises were unable to function and that the only enterprises that could operate were small and widely dispersed.

2/-The Park Chung Hee clique is afraid that if the U.S. reduces its troop strength in South Korea in order to be able to send more troops to South Vietnam, North Korea will attack the South, and that is why they have proposed that they send two or three of their divisions to South Vietnam in place of sending American troops. The troops

they select to send are vicious thugs, those who had their land confiscated from them in North Korea or those who served as puppets of the Japanese occupiers. The South Korean political parties in South Korea's legislature do not dare to oppose the sending of South Korean troops to South Vietnam. At present the movement opposed to sending South Korean troops to Vietnam is weak. Although, as a result of North Korea's influence, the middle class has protested, their slogans and demands are weak. In the future this movement will gradually grow and expand. At this time we still have not been able to organize a broad-based high tide of opposition in South Korea.

3/-Reports of your victories in South Vietnam have greatly encouraged us. You comrades fight very well. According to our intelligence reports, the Americans will try to control South Vietnam's coastal areas, areas that their Air Force and their 7th Fleet can bomb, control, and defend. In the future, when you attack enemy positions and seize and hold towns and cities in South Vietnam, you need to make sure to take precautions to defend yourselves against enemy aircraft. Our South Vietnamese comrades [of the National Liberation Front] are pretty good at shooting down aircraft, and our North Vietnamese comrades are also fighting rather well. South Vietnam is making excellent attacks against enemy airfields. Based on Korea's experience, you should build your important factories in the mountain jungle areas, half of the factories inside the mountains and half outside—dig caves and place the factories half inside the caves and half outside.

4/-With regard to aid, we have the following thoughts:

-We are determined to provide aid to Vietnam and we do not view such aid as constituting a heavy burden on North Korea. We will strive to ensure that Vietnam will defeat the American imperialists, even if it means that North Korea's own economic plan will be delayed. We will never think that helping Vietnam will cause problems for North Korea. We produce the items that Vietnam has requested and we certainly are prepared to provide the items as grant aid, aid that you will not have to pay us for later.

-Building a factory in a cave, such as a machinery factory, will require a cave with an area of almost 10,000 square meters. It took North Korea from 1951 to 1955-1956 to finish building its factories in man-made caves, but today we can do the work faster. Digging the caves and installing the machinery is difficult. You must install the machinery as you build the cave, constructing the factory in successive stages. It also took about three or four years, or two years at the very minimum, to build our underground headquarters command posts, but today we can build them faster. Using military personnel to build the caves is a very good practice. You can use simple methods, digging for a short time and building the projects half underground and half on the outside, following the method of building half outside and half in a cave inside a mountain. Then you can gradually, systematically, expand the project. We will immediately send 500 of our experts and laborers to work with Vietnamese cadres and workers. Aside from food and vegetables that Vietnam will provide, North Korea will provide all the other things that our workers need; our personnel will bring with them equipment and some supplies. If the construction work produces good results, we will send 500 more of our people. If they do good work, we will expand the construction work. We should begin the work on a small scale, perhaps three caves—one factory and two command posts—and then later we will expand the construction work. The work must be done quickly, it must be done well, and it must be completed as soon as possible, carrying out the work while at the same time conducting studies for more such projects. There is one important point, however, which is that when machinery is installed in caves and tunnels it can easily become rusty because of the high humidity; precision measuring devices can also be affected, so you must have air conditioners and de-humidifiers. North Korea will make machinery and tools to be used underground and will produce trucks for use underground. Building caves for aircraft (a regiment of 32 jet aircraft) is much more

difficult, but we have good experience in this area, and our Chinese comrades who were sent here to learn how to do this have gone back home and have successfully built such caves. When building caves for aircraft you have to select an area that includes both mountains and flat ground. To summarize, if you want to build caves and tunnels, you have to assemble a work force, you have to have electricity, and you have to analyze the geology of the mountain and the nature of the rock that makes up the mountain.

[Following three paragraphs were crossed out and have hand-written notations saying "delete"]

-It would be difficult to build ship-building facilities in just one year. We should concentrate on building one shipyard first, one that can build both steel-hulled ships and wooden-hulled ships, and we can expand later; it may be possible to build one additional shipyard. Carry out the design work in 1965, manufacture the equipment in 1966, and complete the construction work in 1967. North Korea will help Vietnam with the design, with cadres, with equipment, and with a quantity of steel.

-There are only two items that North Korea will not be able to provide to Vietnam: building a factory to produce cartridge cases made of special steel (North Korea is not yet capable of producing this equipment—we have to purchase this kind of equipment from the Soviet Union because they have sophisticated automatic production machinery) and field telephone wire, which North Korea also is not yet capable of manufacturing.

-North Korea will supply all of the other items: 20,000 tons of steel, 100 kilometers of railroad track, electrical transformers, 200 trucks, 300 pieces of towing equipment, diesel engines, etc. Our only suggestion is that the delivery schedule deadline be extended. You comrades should check to make sure that North Korean equipment is compatible with Vietnam's electricity supply.

5/-North Korea is very concerned about the attitude and the positions of the Soviet Union and the Eastern European countries toward Vietnam. This is because Vietnam is now our Number One issue and everything else should support this issue. The attitudes, positions, and relations of the Soviet Union and the Eastern European countries with Vietnam will also be their attitudes, positions, and relations with North Korea and with regard to other issues.

6/-This past spring Comrades Deng Xiaoping and Peng Zhen visited North Korea to ask us for our thoughts about their argument against the 1 March 1965 19-Party conference [editor's note— Deng Xiaoping and Peng Zhen visited Pyongyang from 14-15 March 1965]. We contributed three opinions to them:

+We should not list the names of or make accusations against all of the countries that attended the 1 March 1965 conference. Cuba, for example, is now directly being forced to contend with the United States and it needs Soviet aid, so it was forced to attend the 1 March conference. Because of this, should we really criticize Cuba and criticize all of the other countries?

+We should not say that the Soviet Union is cooperating with the U.S. to rule the world, because if that were true, that would mean that we are opposed to the Soviet Union and we would not be able to have any further discussions with the Soviet Union.

+We should not say that the Soviet Union is lying when it says it is helping Vietnam. We said to them, we would like to ask you whether you think that Vietnam needs Soviet aid? Does China agree that the Soviet Union should aid Vietnam? If that is the

case, what is the reason for saying that Soviet aid to Vietnam is a lie, that it is phony? If the Soviet Union had in fact entered into an alliance with the United States, then it would never be able to help Vietnam. If the Soviet Union is allied with the U.S., then how could Vietnam receive Soviet aid? For these reasons, we said that we believe that even though the Soviet Union is still revisionist, we cannot view the Soviet Union and the U.S. as being the same. We advised our Chinese comrades that even if the Soviet Union does not want to do it, it would be better for us to induce them, to persuade them, to force them to support Vietnam.

Comrades Deng Xiaoping and Peng Zhen did not reply. However, later on we noticed that the Chinese statement had been changed in two places. However, the section stating that Soviet support for Vietnam was a lie had been kept in the statement.

7/-We have little contact with the Soviet Union. This spring, before leaving to go home, the previous Soviet ambassador came to see me. He asked me what I thought of the Soviet Communist Party Central Committee. I gave him the following three opinions:

- +The Soviet Union supports Vietnam. That is a good thing, so you should continue to support Vietnam and support them even more strongly. You need to do a great deal more through concrete actions—that will demonstrate your anti-imperialist spirit.

- +Your relations with the U.S. should be cooler. You should not make agreements with the U.S. At the very least, you should cool your relations with the U.S. You must take a firm, resolute attitude toward the United States. There needs to be a clear line between revolutionary struggle and diplomatic struggle. The entire socialist camp must support Vietnam against the U.S. The Americans are now killing Vietnamese, so how can you make diplomatic agreements with the Americans? You must struggle harder.

- +I again recommended that the Soviet Party immediately end its interference in the internal affairs of other Parties (first of all the Japanese Party, and secondly the Indonesian Party).

When the new Soviet ambassador arrived, he brought with him a letter from Comrade Brezhnev. The contents of the letter were as follows: First, the new Soviet ambassador's assignment was to strengthen and expand relations with North Korea, and also that the Soviets agreed with the things that I had said to the former ambassador (however, the letter did not specifically mention the afore-mentioned three points). The new ambassador talked about actively supporting Vietnam, and then he presented to us a list of the military aid items that the Soviet Union was giving to Vietnam. He talked about the Soviet Union cooling its relations with the U.S. but he did not talk about the question of Soviet relations with the Japanese Communist Party.

At this point I interjected that we could unite if the Soviet Union would actively support Vietnam and if it cooled its relations with the U.S. However, the Soviet ambassador said that they were having big problems in their relations with China. I replied that the Soviet Union should not instigate anti-Chinese movements. I said that the Soviet Union was still selling anti-Chinese books and that it was publishing and selling [Mikhail] Suslov's anti-Chinese report. That was the reason that China had to write articles responding to the Soviet publications and responding to Suslov's report. I asked him why the Soviet Union did not make the first move by stopping the sale of anti-Chinese publications. I then brought up the issue of relations with the Japanese Communist Party and the fact that Si-ga's [sic] book opposing the Japanese Party was being sold in Leningrad. I suggested that the Soviet Union should rethink its relations with the Japanese and Chinese Communist Parties.

The Soviet ambassador invited me to come visit the Soviet Union. I said that I would not go anywhere—I would not visit the Soviet Union and I would not visit China. The ambassador then invited me to stop in the Soviet Union when I went abroad to attend the Second African-Asian Conference. I replied that I would consider it, but in fact, and I'm telling this to you comrades privately, we are sending Comrade Choe Yong-geon to attend the Second African-Asian Conference.

I would like to mention another thing that our ambassador to the Soviet Union just reported to us: The Soviet Deputy Prime Minister did not attend the recent U.S. national day party (4 July 1965), as has been the customary practice in past years. Instead the Soviets sent only a senior official, a department head, from the Soviet Foreign Ministry. The Western press commented that this appeared to be a return to the era of Stalin.

8/-We greatly value the results of the talks that we had in Hanoi in November of last year, and we hope that both of us will continue to firmly maintain the policy stance that was discussed in Hanoi. The Korean Party's position is the same as it was when we held our discussions back then: That we would carefully study and consider pressing the Soviet leadership to follow an honest, correct path of actively supporting Vietnam in opposing the American imperialists. Our approach is to study the situation further, to wait to see the attitude of the Soviet leadership, and to encourage them to more actively support you. The Soviet leaders have many weaknesses and shortcomings. For example, the Soviet Union is afraid to strongly denounce the talks between South Korea and Japan because they want to do business with Japan (when Kosygin visited North Korea he did not dare to strongly denounce these talks). They are selfish and are only thinking about doing business with Japan. There is a big difference between doing business with Japan and Japanese militarism.

In the context of Vietnam's struggle, you comrades are striving to secure aid and to demonstrate our solidarity to the enemy—that is not a bad thing; it is a good thing. Based on the spirit of our discussion in Hanoi, the Korean Party constantly strives to follow a policy of improving and encouraging the positive and of criticizing the negative. We need to strive to win all the sympathy and help we can get, even if the help is small and weak. Even if their help is 30 percent real and 70 percent phony, or 50 percent real and 50 percent phony, that is still good and we need to strive to secure that help. Some people are afraid that we will be infected by their thinking. Firm, resolute people like us are not afraid of being infected. It is essential to collect and mass forces to oppose the U.S.

We met with and contributed many ideas to Comrade Aidit (from the Indonesian Communist Party) on the question of concentrating our strength to support Vietnam, but those comrades have a different view, and they have a different opinion of Soviet support for Vietnam.

We do not think that the Soviet leaders are all good or that they are all correct—they have many shortcomings and they are still infected with the vestiges of revisionism. At this time we do not publicly argue with the Soviet Communist Party, but in the future, if necessary, we will criticize them.

When Comrade Kosygin visited Korea he asked us if we were having economic problems and if we needed any help. We did not ask him for anything. Brezhnev says that Khrushchev's cutting off of military aid to North Korea was a mistake and he is now asking to resume aid to us, and North Korea did not refuse his offer. The Soviet Union is providing additional missiles and aircraft, but they are not providing a lot of help. Our policy is to go ahead with resuming relations with the Soviet Union. We will accept military aid, but we will not ask the Soviet Union for economic aid or for other things. In summary, the Soviet-Korean relationship continues to follow the spirit of the discussions we held with one another during the Hanoi talks. As for our relations with

the Eastern European countries, the German Democratic Republic, Poland, and Hungary want good relations with us; relations with Czechoslovakia are normal; but relations with Bulgaria are not very good.

We advocate a policy of unity and solidarity, but with the following conditions: opposition to imperialism, active support for Vietnam, support for the national liberation movement, and non-interference in the internal affairs of fraternal Parties.

9/-In our relations with China and the Soviet Union, it is very difficult for us to contribute our ideas to them—if we actively seek to talk to them about a subject, they will not listen to us, but if they ask me about something, I will give my opinion. Like Vietnam, we have no illusions about revisionism. We do not act like some people have said, one-third revisionist or one-fifth revisionist. I do not know whom their statements are aimed at, but I am certain that these statements are not aimed at Korea or Vietnam.

We believe that the Vietnamese delegation's visit to the Soviet Union and Eastern Europe has achieved good results, and that the visit provides a good foundation for the future.

We are determined that in international conferences of people's organizations North Korea will stay in lock-step with Vietnam. We are united and have very close, very good coordination with each other. I hope that we will continue that coordination in the future. We are in total agreement with one another.

We are currently preparing our people for war, but we do not say this too loudly to outsiders; we are preparing for war in the context of continuing to carry out our economic work until the day that war breaks out. We have said publicly that we are strengthening our national defense forces; we said this primarily to threaten South Korea and to induce it to reduce the number of troops it is sending to South Vietnam.

*

* *

In general, in all of the eight countries that our delegation visited, the Party and State leaders of these fraternal nations expressed their affection and esteem for our Party and our people. They all honor and respect the heroic struggle being waged by the people of North and South Vietnam; they are confident that we will certainly be victorious; they agree with our positions and our policies; their attitudes indicated that they are totally on our side and that they actively support and will help our struggle; and that they clearly recognize the close relationship between our struggle and their own country's struggle and viewed our struggle as a common struggle. The Party and State leaders of these fraternal countries all value and respect our Party Central Committee, and in particular they have great respect for Uncle Ho [Chi Minh]. They all expressed sincere and warm praise for Uncle Ho. Everywhere we went we received a proper, high-level reception. The peoples of the Soviet Union and the Eastern European countries provided many expressions of support for the battle that is being fought by our people. The Chinese and North Korean peoples displayed deep and profound sympathy with us.

The Chinese leaders wanted to talk a lot about resolutely enduring sacrifices and hardships to win total victory over the American imperialists; about actively striving to demand that the Soviet Union provide us with more assistance and to demand that the Soviet Union and the Eastern European countries send their aid to us by sea. The Chinese comrades expressed somewhat more sympathy and acceptance of our views regarding conducting the struggle against revisionism in a manner suited to our

situation and the conditions that we face. On the other hand, they also indicated that they were, to a certain extent, displeased with our attitude toward the Soviet Union.

The North Korean leaders were very honest and open; they expressed total agreement with us; and their support was very straight-forward, honest, and selfless.

The Soviet leaders wanted to display an attitude of increased solidarity and friendship with us. They want to give us more help, but they still have many internal disagreements, with some of them saying that they should consider one issue or another in making decisions regarding the level of their assistance to us (in the area of defense assistance, their response was more positive). However, their attitude regarding support to us is better than it was before, but they are still worried about improving their relations with the U.S., and they are worried about becoming involved in a confrontation with the U.S. The Soviet comrades wanted to emphasize the political campaign to isolate the U.S. They want to improve relations with China by forgetting about former issues, by dropping the former problems and concentrating instead on supporting Vietnam. The Soviet comrades also again raised the issue of reaching a political settlement. They are worried about a ferocious, protracted war, but they respected our views. They did not say anything concrete and did not dare to say much about reaching a political settlement. The leaders of the Eastern European countries indicated that they understand and sympathize with us more than they did before, that they clearly recognize that our struggle is also their common struggle, a struggle that is related in many ways to the situation in Eastern Europe. They now recognize more clearly the plots and schemes of the United States and West Germany, and they are more focused on strengthening their national defenses than they had been before. Poland, Germany, and Czechoslovakia enthusiastically support us. Hungary in particular demonstrated a very good attitude toward us and indicated that it wants to strengthen its relations with us. Generally speaking, the leaders of the Soviet Union and the Eastern European countries are all concerned about public opinion and the attitude of the popular masses, which are demanding more active support of Vietnam. That has put pressure on their leaders. Bulgaria does not face the same economic difficulties as the other nations, but their help is limited. The political situation in Bulgaria is not good. Their people are very concerned about Vietnam, but their leaders are more interested in relations with Yugoslavia and with the U.S., Britain, and France, and also in opening their borders to allow people from the capitalist countries to visit them. As for Bulgaria's political situation, later on it may lead to a sudden change as a result of their lack of vigilance.